

Memòria d'excavació del Hospital de Sant Pau i Santa Tecla (Tarragona)

Jordi Lòpez Vilar

Avis legal

Aquesta obra està subjecta a una llicència Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 2.5 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi el titular dels drets i no se'n faci un ús comercial. No es pot alterar, modificar o generar una obra derivada a partir d'aquesta obra. La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/es/legalcode.ca>.

SUMARI

Fase I

1. Dades del jaciment	2
2. Situació en el context de la ciutat romana	2
3. Antecedents	3
4. Introducció	4
5. Plantejament de l'excavació i metodologia	5
6. Descripció de les unitats estratigràfiques i comentaris	7
7. Conclusions	14
8. Proposta per a una segona fase	15
9. Inventari de materials	16
10. Dibuix de material	33
11. Planimetria	38
12. Fotografia	44

Fase II

1. Dades del jaciment	52
2. Plantejament de l'excavació i metodologia	52
3. Descripció de les unitats estratigràfiques i comentaris	53
4. Conclusions	61
5. Inventari de materials	64
6. Dibuix de material	84
7. Planimetria	93
8. Fotografia	96

MEMORIA D'EXCAVACIO

MEMORIA SOBRE L'EXCAVACIO DE L'HOSPITAL DE SANT PAU I SANTA

TECLA DE TARRAGONA. FASE I

1.-Dades del jaciment

Lloc: Rambla Vella, 14

Municipi: Tarragona

Tipus d'intervenció: urgència

Director: Jordi López i Vilar

Dates d'actuació: 13-17 de juliol de 1992

2.-Situació en el context de la ciutat romana

El solar de l'hospital s'ubica en un punt d'alt interès per a conèixer la xarxa urbana de Tarraco. Situat dins el perímetre emmurallat, està en un lloc clau que és la línia de separació entre la zona oficial de grans edificis administratius, religiosos i d'espectacles, coincident amb l'actual perímetre de la Part Alta, i la zona d'hàbitat pròpiament dita, que s'extenia fins el port.

Sempre s'ha dit que el traçat de la Rambla Vella coincidia amb el de la via Augusta al seu pas per Tarragona. Les façanes posteriors dels nombres senars de la Rambla es recolzen contra la façana del circ romà, de caire monumental, que cosisteix en una successió contínua d'arcs de carreus de pedra mèdol, tal com pot apreciar-se perfectament vora la torre de Carles V. Pel seu davant hi passava forçosament una via. Les excavacions junt a la

torre de Carles V van permetre descobrir les restes d'una de les portes monumentals de la muralla romana que va ser datada en època d'August. Queda clar, doncs, el pas de la via romana per la Rambla, una via flanquejada pel circ per una banda i per una sèrie d'edificis que desconeixem per l'altra.

Precisament l'interès del solar de l'hospital rau en què ens podria donar informació sobre l'amplada d'aquesta via romana i sobre les construccions que hi havia davant del circ. L'ocasió era gairebé única, ja que els restants solars o bé ja havien estat rebaixats antigament (Arxiu Provincial de Tarragona, bona part de l'illa on s'ubicava el Seminari fins el segle passat, solar de l'antic Teatre Principal, ex-convent de Santa Clara) o feien difícil una excavació degut al tipus d'edificis que alberguen (església de Sant Francesc, església de Sant Agustí). Malauradament, aquesta ocasió s'ha deixat perdre, i en cap dels rebaixos efectuats en les obres de l'hospital s'ha fet un seguiment arqueològic, cosa per altra banda totalment injustificable.

3.-Antecedents

En temps medievals trobem documentació que ens informa sobre l'estat del què més tard es convertiria en Rambla Nova. L'esmentada via es coneixia amb el nom de "carrer enllosat" en el segle XIII. Per tant, sabem que estava pavimentada amb lloses, i podem suposar que eren les mateixes que hi havia en temps dels romans, que s'haurien conservat amb més o menys reparacions.

El desembre de 1368 es disposa que s'aixequi una muralla (coneguda amb el nom de "muralleta") a deu pams de la façana del circ. L'any 1370 sabem que s'utilitzaven les lloses del "carrer enllosat" per a construir l'obra de muralla, la qual cosa va comportar la desaparició del paviment.

Tret de les restes de la muralla, el circ i la via, no tenim notícies d'altres troballes per aquesta zona a excepció de dues. L'any 1880 aparegueren al núm. 10 del carrer de Sant Francesc set sitges, i en la mateixa illa de cases localitzà parets i ceràmica, entre la que destacaven les grans tenalles per emmagatzemar el vi.

Finalment, en l'antic solar del Teatre Principal, al construir l'actual edifici el 1965, aparegué gran quantitat de ceràmica romana, especialment llànties, que es troben repartides en diverses col·leccions particulars. Un motllo de llàntia fou lliurat al Museu Arqueològic.

4.-Introducció

L'hospital de Sant Pau i Santa Tecla de Tarragona està en un procés de renovació que implica l'enderroc d'antigues estructures i l'edificació de noves. Per a dur-ho a terme, s'ha hagut de rebaixar el solar considerablement. En una primera fase, es va procedir al buidat del sector que havia estat església, i no es va realitzar cap excavació arqueològica, tot i que en el subsòl s'apreciaren alguns murs pertanyents a les fonamentacions de l'hospital, la boca d'un refugi de la Guerra Civil i un paviment

romà d'opus signinum que no fou documentat. Aquests dies s'ha rebaixat el que restava de solar, sense fer tampoc els pertinents sondejos arqueològics. El resultat ha estat la desaparició de les restes antigues que podia haver-hi. Quan hom s'adonà del fet, es varen aturar immediatament les obres per tal de documentar el que quedava.

Es difícil saber el que s'ha destruït amb el rebaix incontrolat del solar. El que sí és clar, és que alguns murs del segle XVI s'assenten sobre la roca, eliminant així l'estratigrafia anterior. També sembla constar-se que els 2,50 primers metres del solar són un rebliment també del segle XVI. Però per sota es conservaven molt probablement estrats i estructures romanes en una potència de dos metres, que han estat quasi totalment destruïts. A més, segons diversos testimonis orals, el dipòsit del sector 100 continuava uns cinc o sis metres cap a dins, amb la qual cosa resultaria que uns 40 metres quadrats del dipòsit han estat arrassats per les màquines excavadores. No obstant, una part estaria afectada per un transformador elèctric soterrani col·locat fa uns anys, i que està a una cota inferior que el paviment d'opus signinum.

5.-Plantejament de l'excavació i metodologia

Després d'una inspecció es va veure que l'única zona intacta era el tall que hi ha junt a la Rambla Vella. A primera vista es distinguen un potent paviment d'opus signinum i un mur. En

aquest lloc (sector 100) es dibuixà el tall, i s'excavà una petita part que encara en restava (concretament dels estrats 108 i 109).

A poc més de 1,5 metres s'obrí una cata de 1,70 per 1,30 metres (sector 200), que proporcionà una completa lectura estratigràfica, ja que no havia estat tocada per les màquines excavadores. Degut a les reduïdes dimensions de la cata, no pogué acabar-se, però va servir per delimitar bé els nivells constructius de l'hospital i per constatar l'existència d'estratigrafia romana i d'un mur també romà.

Després d'analitzats els resultats dels dos sondejos es comprovà que una franja de terreny que ocupa aproximadament 15 per 1'5 metres encara és susceptible de ser excavada, per la qual cosa caldria actuar en una segona fase, com s'explicarà en el lloc corresponent.

Les restes han estat situades en planta sobre plànol a escala 1:50, i s'han fet dues seccions a escala 1:20. S'han fet també fotografies en color i diapositives. Les unitats estratigràfiques han estat numerades d'acord amb el sistema conegut com Harris. Els objectes recuperats s'han rentat, siglat (HO92-núm. U.E.), inventariat i dibuixat els més significatius.

Les restes aparegudes en estrats moderns i contemporanis (segles XVI fins l'actualitat) han sofert un procés de selecció.

**6.-Descripció de les unitats estratigràfiques i comentaris
als materials exhumats**

SECTOR 100

U.E. 101

Aquesta unitat estratigràfica és en realitat una sèrie de murs, paviments i estrats d'època moderna i contemporànea que hem unificat en un intent de simplificar el conjunt. Cap d'aquests ha pogut ser excavat, perquè ja havien estat eliminats per les màquines excavadores. Ens hem hagut de limitar a llegir el tall i reflectir els elements arquitectònics visibles. No hem dibuixat els diferents estrats perquè es fa difícil la seva discriminació a primera vista. En tot cas, però, sí que hem pogut comprovar com ceràmiques vidrades relacionables amb la construcció de l'hospital al segle XVI aparèixen directament sobre les estructures romanes (102 i 103). Del mateix hospital són les fonamentacions de dos murs que limiten la porta d'entrada i que s'assenten sobre el paviment romà d'opus signinum. Entre ells, i uns 80 cm. per sota del nivell de la Rambla s'aprecia un paviment de palets de riu que és amb tota probabilitat el primitiu sòl de l'accès a l'edifici. Els nivells moderns i contemporanis (segle XVI fins l'actualitat) assoleixen una profunditat de 2'50 metres. Per sota fan ja acte de presència les estructures d'època romana.

U.E. 102

Mur romà construït amb pedres irregulars i morter de calç. La cara interna que constitueix la paret del dipòsit està recoberta per una capa d'opus signinum que té una potència de 10 cm. El mur mesura entre 70 i 75 cm. d'amplada i conserva una alçada de 80 cm. Cobert per 101; se li recolza 103; cobreix 104.

U.E. 103

Paviment romà d'opus signinum de considerables dimensions. Està format per distintes capes que passem a descriure a continuació: la inferior, d'uns 30 cm. de potència, és un abocament de pedres cobert per una capa de morter de calç; per sobre hi ha una capa de pedres de tamany notablement inferior lligades amb morter de calç, d'uns 10 cm.; finalment, la superior, de 8 cm., està constituïda per morter de calç i ceràmica picada, i és pròpiament l'opus signinum. Cobrint el paviment s'observa una dèbil capa de concreció calcàrea. El punt de contacte amb el mur 102 mostra una mitja canya. Per l'altre extrem està tallat per l'obra de formigó. Un testimoni oral ens ha informat que continuava en una longitud d'un metre més, i que estava limitat per un altre mur similar al 102 que hem descrit. Cobert per 101; es recolza a 102; cobreix 104 i 106.

U.E. 104

Nivell de color gris d'escassa entitat. No excavable. Cobert per 103; cobreix 105 i 106.

U.E. 105

Nivell argilós de color ataronjat d'escassa entitat. No excavable. Cobert per 104; cobreix 106.

U.E. 106

Nivell de terra fosca que conté cendres. Té una potència de 60-70 cm. No excavable. Cobert per 103, 104 i 105; cobreix 107, 108 i 109.

U.E. 107

Nivell de graves d'escassa entitat. No excavable. Cobert per 106; cobreix 108.

U.E. 108

Nivell de consistència compacta i color vermellós. Ha pogut ser excavat en part i ha proporcionat un conjunt de materials que comentarem a continuació. Cobert per 106 i 107; cobreix 109.

Una característica comú a totes les peces exhumades és el seu alt grau de fragmentació. Destaca també el material arrastrat, d'època republicana, present en el conjunt. La datació ens ve donada per dos peces de terra sigillata hispànica (formes Drag. 15/17 i Drag. 24/25) que comencen les seves produccions el 25 i el 40 d.C., respectivament. Situem aquest nivell sobre mitjans del segle I d.C. La única peça destacable ha estat la troballa d'un mirall de bronze conservat en part.

U.E. 109

Nivell de consistència dura, argilós i de color vermell. Ha pogut ser excavat en bona part, i ha donat molt poc de material arqueològic. Cobert per 106 i 108; cobreix 110.

Sembla tractar-se d'un nivell republicà. La cronologia que proporcionen els materials és molt imprecisa, i només podem centrar-la entre els segles II i I a.C.

U.E. 110

Tapaç. Terreny natural constituït per argiles en procés de carbonatació.

SECTOR 200

U.E. 201

Runa provocada per l'enderrocament de l'hospital. Cobreix 202. No s'ha recollit el material.

U.E. 202

Paviment contemporani. Cobert per 201; cobreix 203.

U.E. 203

Capa de reompliment datable en el present segle. Cobert per 202; cobreix 204. No s'ha recollit el material.

U.E. 204

Enrajolat contemporani constituït per rajoles quadrades blanques i negres. Cobert per 203; cobreix 205.

U.E. 205

Nivell de preparació del paviment 204. Cobert per 204; cobreix 206. No ha proporcionat material.

U.E. 206

Nivell de terra negra i consistència flonja. Cobert per 205; cobreix 207.

Cronologia moderna, amb forta presència de materials romans.

U.E. 207

Paviment molt malmès de rajoles i argila. Possiblement es tracta del sòl de trepitjat del segle XVI. Cobert per 206; cobreix 208.

U.E. 208

Nivell de terra negra i consistència flonja. Cobert per 207; cobreix 209 i 210.

Cronologia moderna (segle XVI).

U.E. 209

Nivell de terra vermella i consistència flonja. Cobert per 208; cobreix 210.

Cronologia moderna (segle XVI).

U.E. 210

Nivell de terra negra i consistència flonja. Cobert per 208 i 209; cobreix 211 i 212.

Cronologia moderna (segle XVI).

U.E. 211

Nivell de pedres, rajoles i altres restes d'enderroc. Cobert per 210; cobreix 212.

Cronologia moderna (segle XVI).

U.E. 212

Nivell de terra negra. Cobert per 210 i 211; cobreix 213, 214, 215 i 216.

Cronologia moderna (segle XVI).

U.E. 213

Mur construït amb pedres lligades amb fang. Només conserva la primera filada. Per tant, hem de pensar que es tracta més aviat d'una fonamentació. Mesura 65 cm. d'amplada, i discorre paral·lelament a la Rambla Vella. Cobert per 212; s'hi recolzen 214 i 215.

U.E. 214

Nivell de terra molt flonja i d'escassa entitat que separa 213 de 219. No excavat per manca d'espai. Cobert per 212; es recolza a 213.

U.E. 215

Nivell que reomple la trinxera de fonamentació del mur 213 i que, per tant, permet datar la seva construcció. Es de terra fosca i flonja. Cobert per 212; reomple 217; es recolza a 213.

La peça més tardana és un fragment sense forma de terra sigillata clara C. Tot i amb les naturals reserves (el material aparegut és escàs) podria situar-se aquest nivell a finals de segle II o en el III d.C.

U.E. 216

Nivell de terra vermellosa. Cobert per 212; tallat per 217; cobreix 218.

Nivell de segle II, cronologia que ve determinada per una vora de terra sigillata clara A de forma Lamboglia 2a.

U.E. 217

Trinxera de fonamentació del mur 213. Talla 216; reomplert per 215.

U.E. 218

Nivell de terra fosca, flonja i cendrosa que no ha estat excavat en la seva totalitat degut a la manca d'espai i a la profunditat assolida en aquesta cata. Cobert per 215 i 216.

El material dóna una cronologia d'últim quart de segle I d.C. (75-100).

U.E. 219

Mur de façana de l'hospital del segle XVI. Tot i que no hem pogut apreciar fins on arriba la fonamentació, els indicis indiquen que probablement arriba a la mateixa fondària que el mur 213, és a dir, a uns 2'70 metres per sota del paviment de la Rambla Vella.

7.-Conclusions

SECTOR 100: a 2,50 m. sota el nivell de la Rambla Vella hi ha un potent paviment d'un dipòsit d'opus signinum, del que es conserva un dels costats. La fonamentació de l'hospital del segle XVI s'assenta directament sobre les estructures romanes, de manera que els únics nivells antics són els que segella el paviment romà. Aquests, sumen una potència de 1,20 m., i se n'ha pogut excavar una petita part, que dona cronologies alt-imperials l'un (sobre mitjans del segle I d.C.) i republicanes l'altre (segle II-I a.C.). Per sota, apareix ja el terreny natural (tapaç).

SECTOR 200: S'han documentat dos paviments contemporanis i un tercer corresponent al segle XVI, aquest últim a una cota d'un metre per sota del nivell actual. Després se succeeixen una sèrie de nivells de reompliment datables en el segle XVI, que contenen abundós material romà arrastrat. A 2,50 m. per sota del nivell de la Rambla Vella han aparegut els primers nivells romans, d'època alt-imperial, que abarquen des de finals de segle II d.C. els superiors a finals de segle I d.C. els inferiors. Cal fer notar,

però, que l'estratigrafia continúa. La construcció del mur romà la proporciona la U.E. 215, datada a finals de segle II o començaments del III d.C.

8.-Proposta per a una segona fase

Tenint en compte la gran quantitat d'informació arqueològica perduda per sempre, creiem de la màxima importància excavar el petit sector que encara resta intacte. Em refereixo a una franja de terreny que toca a la Rambla Vella, i que té una superfície d'uns 15 per 1,5 metres. Els resultats serien força interessants, com demostren els sondejos 100 i 200.

Abans d'efectuar l'excavació es proposa l'extracció de les terres soltes que hi ha recolzades contra la zona que s'ha d'excavar, i també dels nivells de reompliment del segle XVI. Un cop fet això, es procediria a l'excavació arqueològica dels nivells romans. Calculem per a fer-ho un temps de dues setmanes (deu dies laborables).

Tarragona, 31 de juliol de 1992.

Jordi López i Vilar

INVENTARI DE MATERIALS

Hospital de Sant Pau i Santa Tecla. Fase I		Campanya 1992						U.E. 108
CLASSE	TIPUS	P.C	VOR	FONS	ANS	INF	TOTAL	OBSERVACIONS
campaniana A			2	1		2	5	
B-oide				1		1	2	
vernís negre indeterminat			1				1	
T.S. itàlica				1		6	7	
T.S. sud-gàl·lica				1		1	2	fons amb marca ilegible
T.S. hispànica	Drag. 15/17		1				1	
T.S. hispànica	Drag. 24/25					1	1	
T.S. hispànica						5	5	
Parets fines	Mayet V					1	1	
Parets fines	Mayet XXXVII		1	1			2	decoració arenosa
Parets fines	López Mullor LIV					2	2	
Parets fines			1			1	2	decoració arenosa
Parets fines						4	4	decoració incisa
Parets fines						1	1	decoració d'escates de pinya
Parets fines			1	1	1	7	10	
Comú ibèrica oxidada			2	2		11	15	
Comú ibèrica oxidada pintada						4	4	
Grisa ibèrica				1		9	10	
Grisa emporitana			4			5	9	

Hospital de Sant Pau i Santa Tecla. Fase I		Campanya 1992						U.E. 108
CLASSE	TIPUS	P.C	VOR	FONS	ANS	INF	TOTAL	OBSERVACIONS
Comú itàlica	roig intern pompejà			1			1	
Comú itàlica			1				1	
Comú romana oxidada			14	10	9	81	114	
Comú romana reduïda		2	3	3		15	23	
Amfora itàlica						2	2	
Amfora bètica	Dr. 7-11		1				1	
Amfora bètica						4	4	
Amfora tarraconense	Dr. 2-4				1		1	
Amfora tarraconense						4	4	
Amfora indeterminada						13	13	
Tegula			5			12	17	
Imbrex							16	
Tova							1	
Vidre						4	4	
Bronze	mirall						1	
Bronze							5	sense forma
Escòria de bronze							2	
Ferro	clau						1	
Opus signinum							1	amb cendres

Hospital de Sant Pau i Santa Tecla. Fase I		Campanya 1992						U.E. 206
CLASSE	TIPUS	P.C	VOR	FONS	ANS	INF	TOTAL	OBSERVACIONS
T.S. itàlica				1			1	
T.S. sud-gal·lica			1			1	2	
T.S. hispànica			1				1	
T.S. africana A				1			1	
Comú romana oxidada			1			1	2	
Comú romana reduïda			1				1	
Amfora tarraconense	Dr. 2-4		1				1	
Verd i manganès				1		1	2	
Reflex metàl·lic				1			1	
Pisa blanca				1			1	
Vidrat verd					3		3	
Vidrat melat			1				1	
Coure	moneda						1	veure fitxa numismàtica
Fauna	murex brandaris						1	

Hospital de Sant Pau i Santa Tecla. Fase I		Campanya 1992						U.E. 209
CLASSE	TIPUS	P.C	VOR	FONS	ANS	INF	TOTAL	OBSERVACIONS
Campaniana A				1			1	
T.S. sud-gàl.lica	Drag. 15/17			1			1	
T.S. sud-gàl.lica			1				1	
Comú romana oxidada				1			1	
Blava	plat		1				1	
Vidrat melat			1				1	

Hospital de Sant Pau i Santa Tecla. Fase I		Campanya 1992							U.E. 210
CLASSE	TIPUS	P.C	VOR	FONS	ANS	INF	TOTAL	OBSERVACIONS	
Campaniana A						1	1		
T.S. sud-gàl.lica	Drag. 15/17			1			1		
T.S. sud-gàl.lica						1	1		
T.S. hispànica	Drag. 27		1				1		
T.S. hispànica	Drag. 37a		1				1		
T.S. hispànica			2	2		3	7		
T.S. africana A				1			1		
T.S. africana D						1	1		
Comú itàlica			1				1		
Comú romana oxidada			4	2	1	1	8		
Comú romana reduïda				1			1		
Comú cuina africana			1	3			4		
Amfora púnica	P.E.-17		1				1		
Verd i manganès						1	1		
Pisa blanca						1	1		
Vidrat verd			1	1		1	3		
Vidre						1	1		
Marbre blanc	placa						1		
Estuc vermell							1		

Hospital de Sant Pau i Santa Tecla. Fase I			Campanya 1992					U.E. 211
CLASSE	TIPUS	P.C	VOR	FONS	ANS	INF	TOTAL	OBSERVACIONS
Reflex metàl.lic	escudella					1	1	
Blau i reflex				1			1	
Vidrat verd			2				2	
Vidrat melat				1			1	

Hospital de Sant Pau i Santa Tecla. Fase I		Campanya 1992						U.E. 212
CLASSE	TIPUS	P.C	VOR	FONS	ANS	INF	TOTAL	OBSERVACIONS
T.S. sud-gàl·lica				1		1	2	
T.S. hispànica			4			7	11	
T.S. africana A			1	1			2	
T.S. africana D			1				1	
Comú romana oxidada			2		1		3	
Comú romana reduïda			1				1	
Comú cuina africana				1			1	
Amfora tarraconense	Dr. 2-4		1				1	
Grisa medieval			1		1		2	
Blau i reflex	escudella		1				1	
Vidrat verd			1			2	3	
Vidrat melat						1	1	
Marbre blanc	motllura							
Marbre rosat	motllura						1	

Hospital de Sant Pau i Santa Tecla. Fase I		Campanya 1992						U.E. 215
CLASSE	TIPUS	P.C	VOR	FONS	ANS	INF	TOTAL	OBSERVACIONS
T.S. sud-gàl·lica						1	1	
T.S. africana C						1	1	
Parets fines						1	1	decorat amb escates de pinya
Comú romana oxidada			1	2	1	5	9	
Comú romana reduïda			1	2			3	
Comú cuina africana				1			1	
Amfora tarraconense						2	2	
Amfora indeterminada						7	7	
Tegula			1				1	
Imbrex							1	
Marbre	placa						2	
Fauna							2	

Hospital de Sant Pau i Santa Tecla. Fase I		Campanya 1992						U.E. 216
CLASSE	TIPUS	P.C	VOR	FONS	ANS	INF	TOTAL	OBSERVACIONS
T.S. itàlica						2	2	
T.S. sud-gàl·lica						2	2	
T.S. hispànica			1	3			4	
T.S. africana A	Lamb. 2a		1				1	
Parets fines	Mayet XXXVII			1			1	amb decoració arenosa
Parets fines closca d'ou						1	1	
Parets fines						3	3	
Comú itàlica	roig intern pompejà					1	1	
Comú itàlica						1	1	
Comú romana oxidada			6	2	5	19	32	
Comú romana reduïda			1	1		10	12	
Comú cuina africana				1		1	2	
Amfora púnica						2	2	
Amfora itàlica	discoide					1	1	
Amfora bètica						1	1	
Amfora indeterminada						8	8	
Tegula			1			3	4	
Imbrex							5	
Vidre						3	3	

Hospital de Sant Pau i Santa Tecla. Fase I		Campanya 1992						U.E. 216
CLASSE	TIPUS	P.C	VOR	FONS	ANS	INF	TOTAL	OBSERVACIONS
Escòria de vidre							2	
Escòria de bronze							1	
Ferro	clau						1	
Ferro							1	
Marbre blanc	placa						4	
Marbre de Sta. Tecla	placa						1	
Marbre de la Cinta	placa						1	
Marbre indeterminat	placa						2	
Estuc vermell							2	
Fauna							5	

Hospital de Sant Pau i Santa Tecla. Fase I		Campanya 1992						U.E. 218
CLASSE	TIPUS	P.C	VOR	FONS	ANS	INF	TOTAL	OBSERVACIONS
B-oide						1	1	
T.S. sud-gàl.lica	Drag. 24/25		1				1	
T.S. sud-gàl.lica				1			1	amb segell il.legible
T.S. hispànica	Drag. 37a		1				1	
T.S. hispànica				3		4	7	
T.S. africana A			1				1	no determinable
Parets fines				1			1	amb decoració arenosa
Parets fines						1	1	amb decoració incisa
Parets fines closca d'ou						2	2	
Parets fines						1	1	
Comú romana oxidada				3		20	23	
Comú romana oxidada pintada						1	1	
Comú romana reduïda				2		1	3	
Comú cuina africana						1	1	
Llântia							1	fragment d'orla
Amfora indeterminada						5	5	
Tegula			1				1	
Imbrex							1	
Vidre			1			3	4	

Hospital de Sant Pau i Santa Tecla. Fase I		Campanya 1992						U.E. 218
CLASSE	TIPUS	P.C	VOR	FONS	ANS	INF	TOTAL	OBSERVACIONS
Escòria de vidre							2	
Marbre blanc	placa						3	
Fauna							2	

FITXA DE LA MONEDA APAREGUDA EN LA U.E. 206

Autoritat emissora: Felip V

Seca: Aragó

Material: coure

Nominal: diner

Cronologia: 1710-1719

Ref. bibliogràfica: Cayón-Castán: Las monedas españolas desde los reyes visigodos... Madrid, 1983. Refs. 7192-7201.

DIBUIX DE MATERIAL

RELACIO DE LAMINES

Fig.1.-Mirall de bronze aparegut a la U.E. 108.

Fig.2.-a)Amfora Dressel 7-11 de fabricació bètica. U.E. 108.

b)Olla de ceràmica reduïda romana. U.E. 108.

Fig.3.-a)Vaset de ceràmica reduïda romana. U.E. 108.

b)Fragment de ceràmica ibèrica pintada. U.E. 108.

c)Idem.

d)Idem.

e)Vora de ceràmica oxidada de pasta local. U.E. 109.

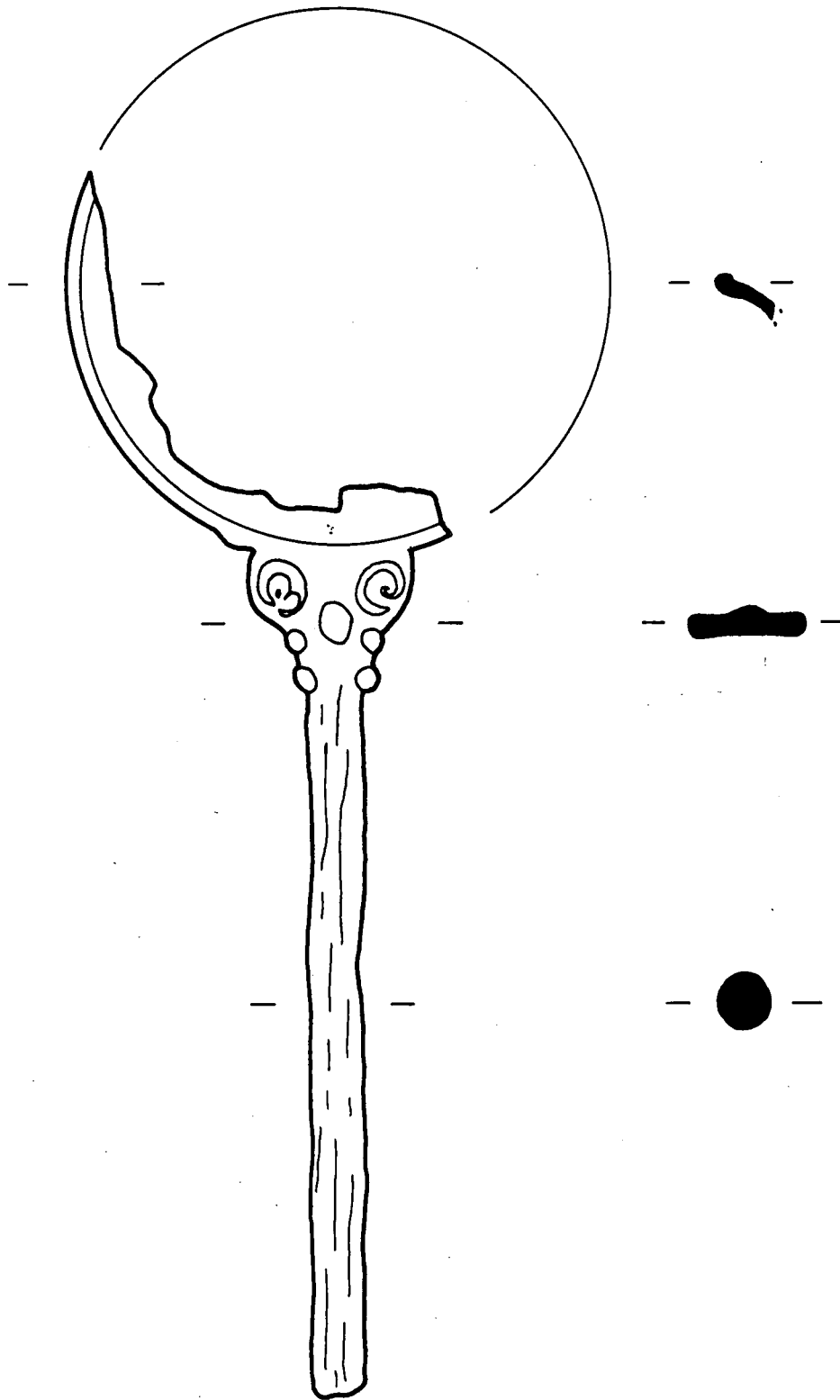

FIG. 1

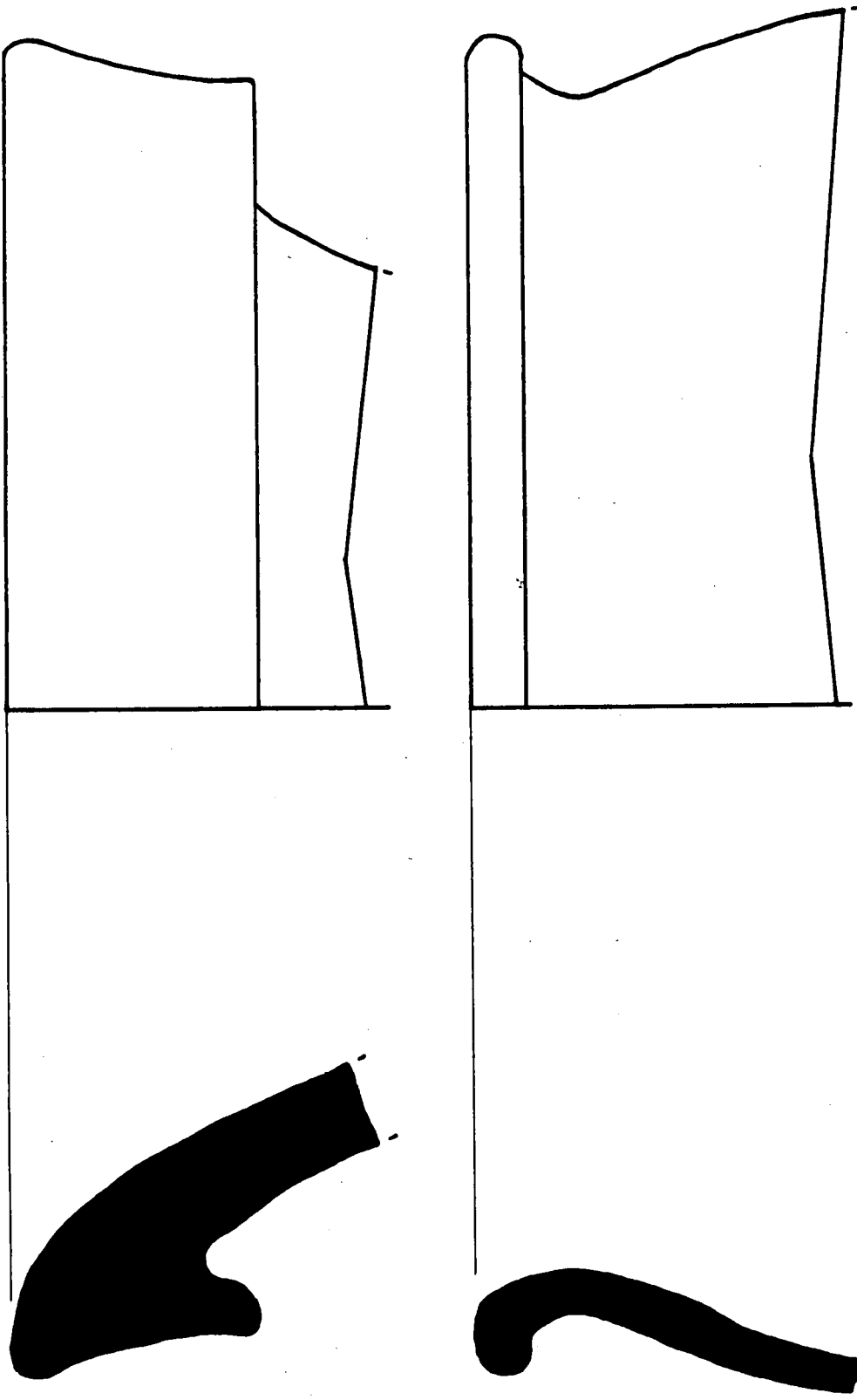

FIG. 2

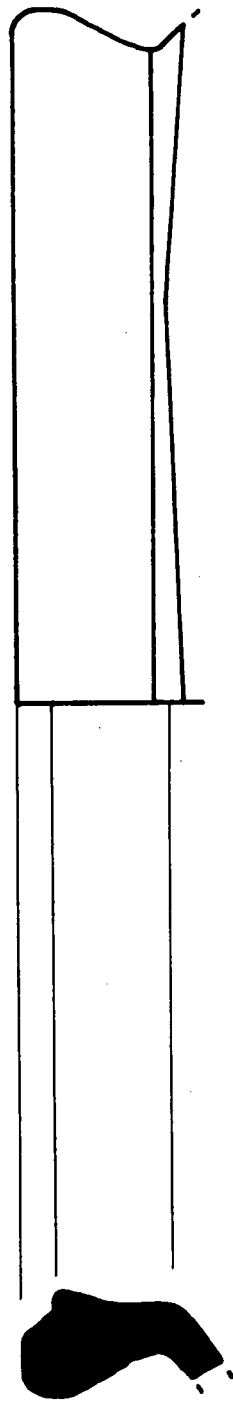
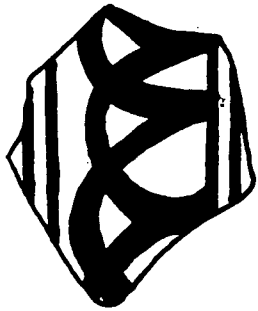
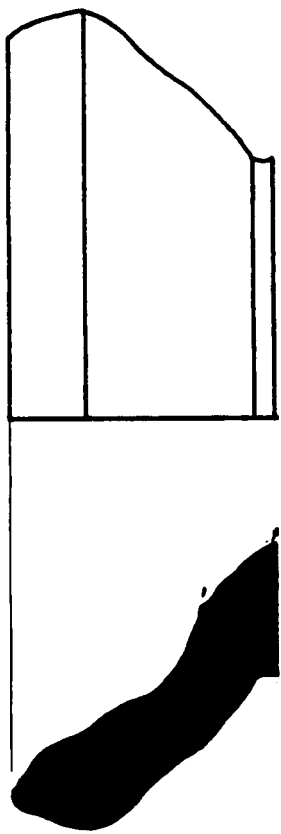

FIG. 3

PLANIMETRIA

RELACIO DE PLANOLS

1.-Situació de l'hospital dins la xarxa urbana. En trama, la part afectada per les obres de remodelació.

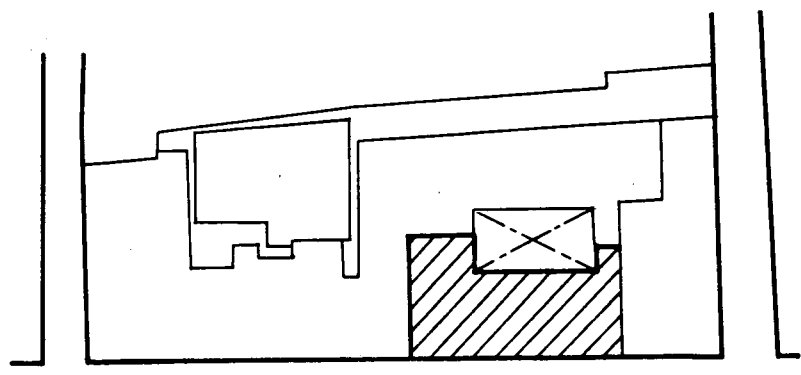
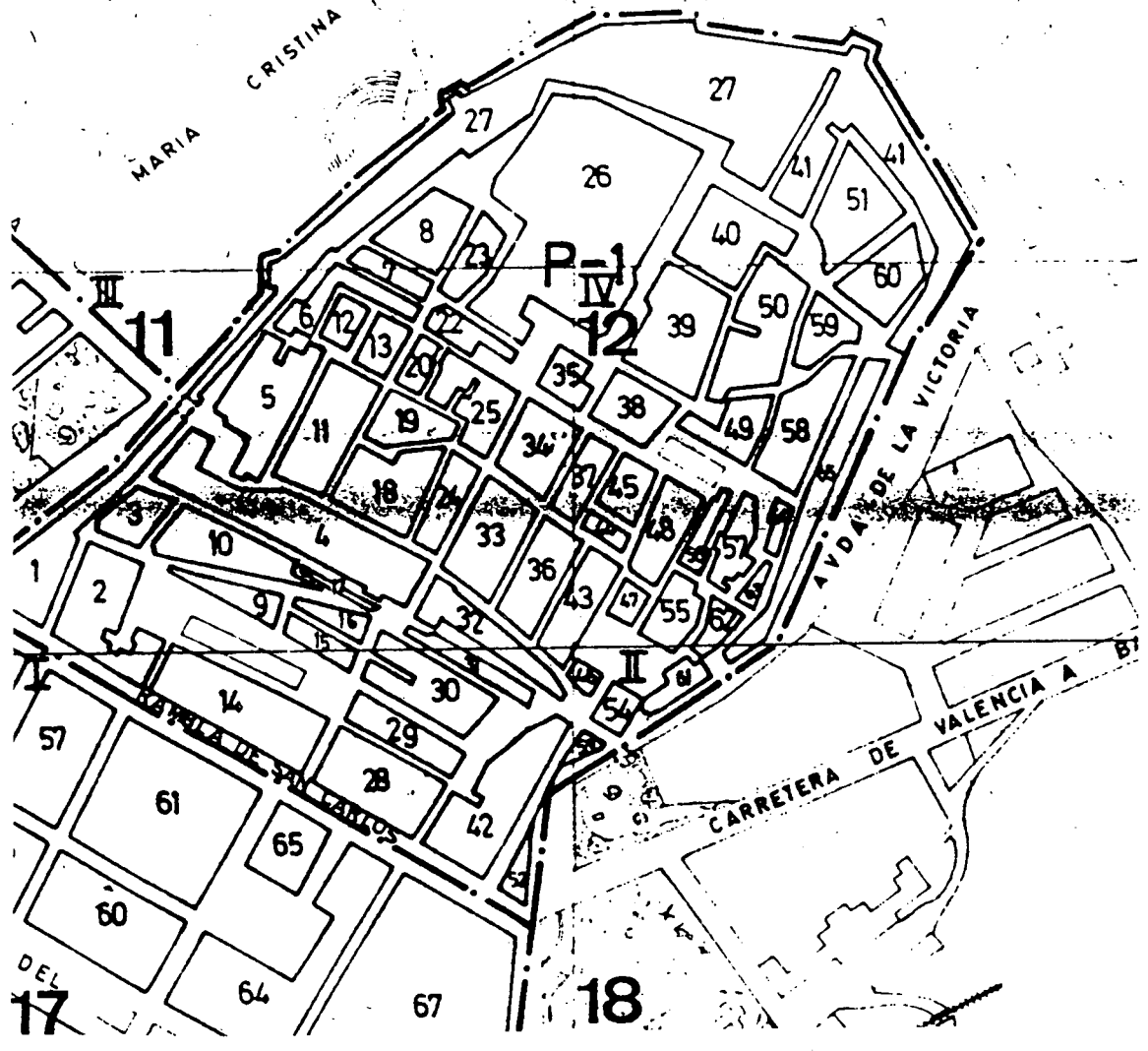
2.-Planta general de la zona prospectada, amb la situació dels sectors 100 i 200.

3.-Secció del sector 100.

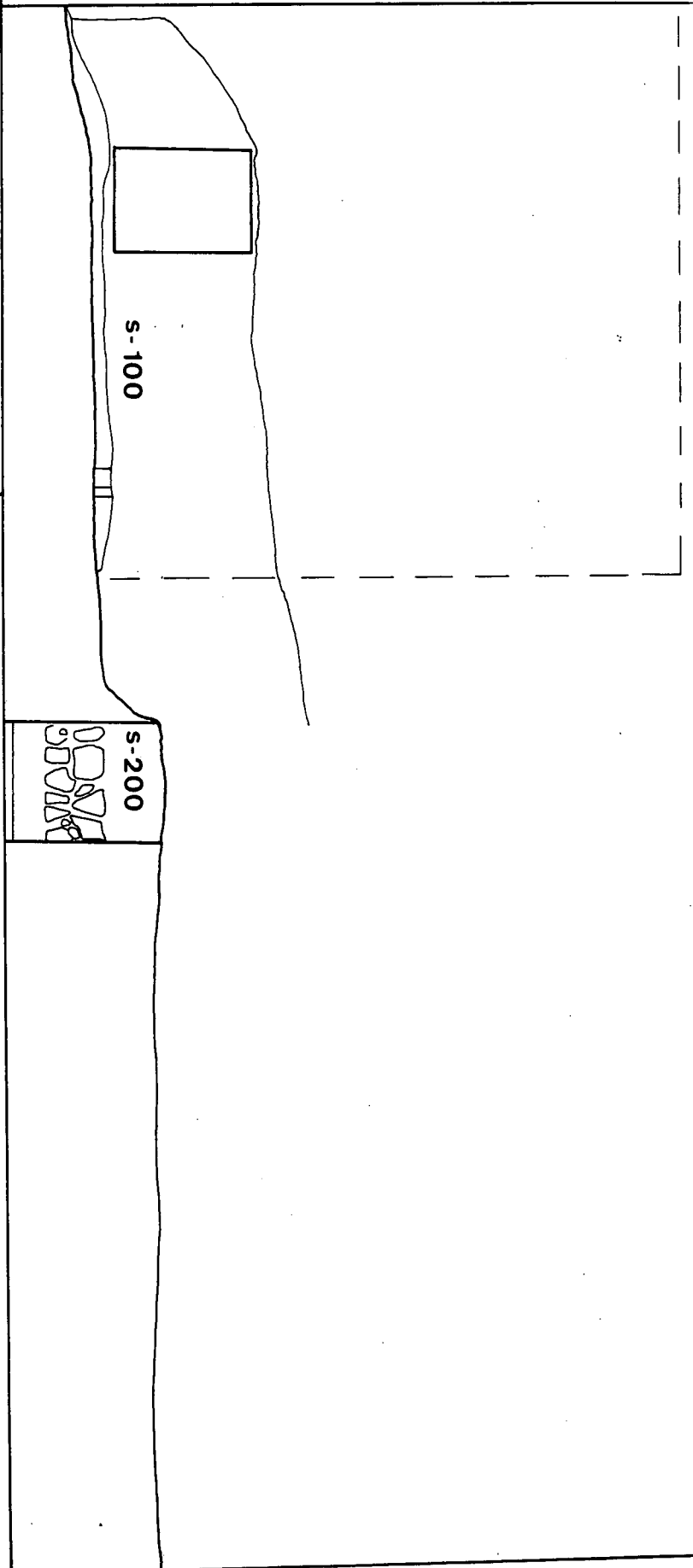
4.-Secció del sector 200.

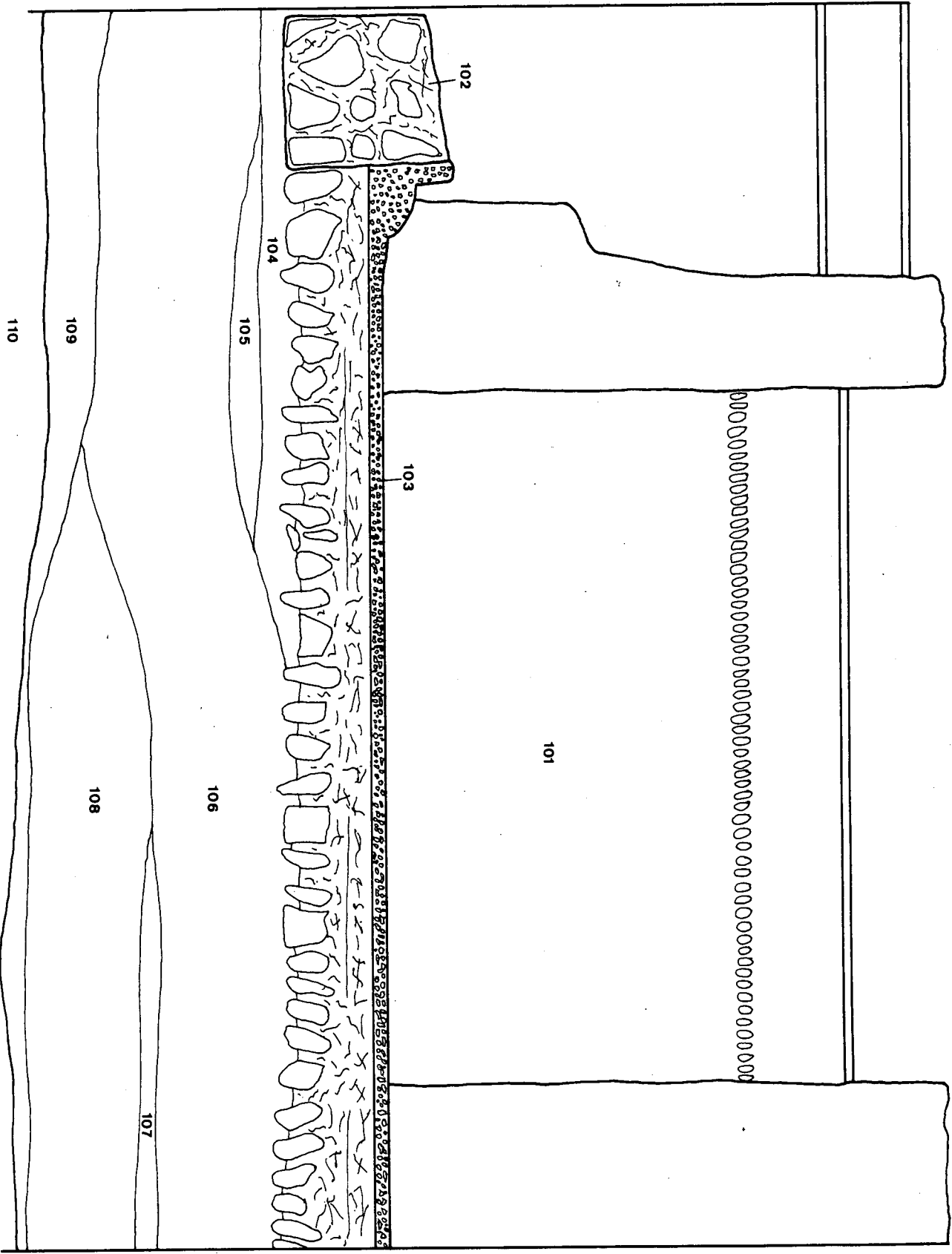
I
5

II
6

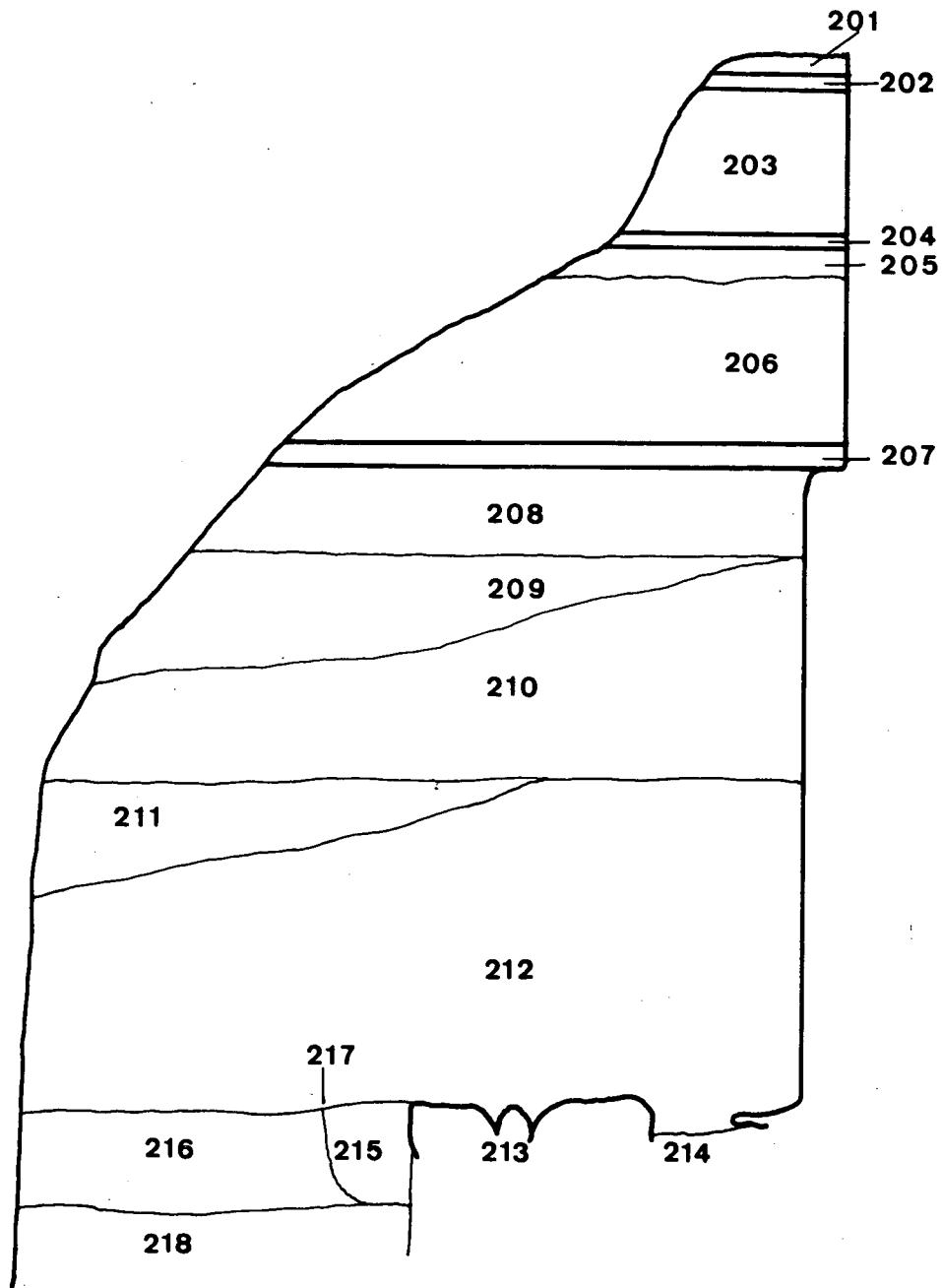
PLANTA GENERAL

SECTOR 100

SECTOR 200

FOTOGRAFIA

RELACIO DE FOTOGRAFIES

1.-Vista general del sector 100. S'observa bé l'arc del segle XVI que donava entrada a l'hospital, i també les dues fonamentacions de la mateixa època que s'assenten directament sobre el paviment d'opus signinum. Per sota, se succeixen una sèrie de nivells romans fins arribar al terreny natural. A terra es veuen encara les restes del transformador elèctric que malmetia en part l'estratigrafia romana.

2.-Un altre detall del mateix, on es veu bé el mur romà que tanca el dipòsit d'opus signinum.

3.-Zona del sector 100 que va poder ser excavada, un cop retirats els estrats romans i aparegut el tapaç.

4.-Detall del contacte entre el paviment romà i el mur de tancament del dipòsit. Observi's la mitja canya i com un mur del segle XVI s'assenta a sobre.

5.-Paviment d'opus signinum.

6.-Una altra vista similar a la núm. 4.

7.-Mur romà aparegut al sector 200.

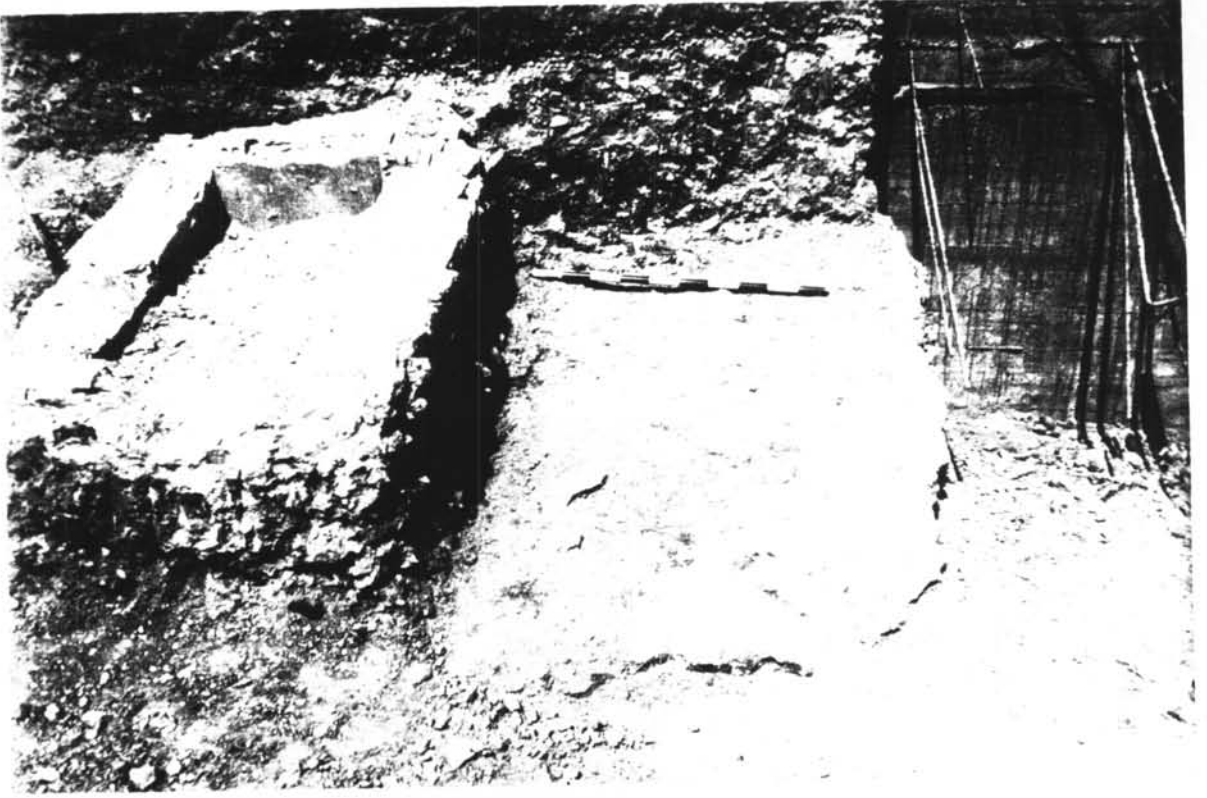

1

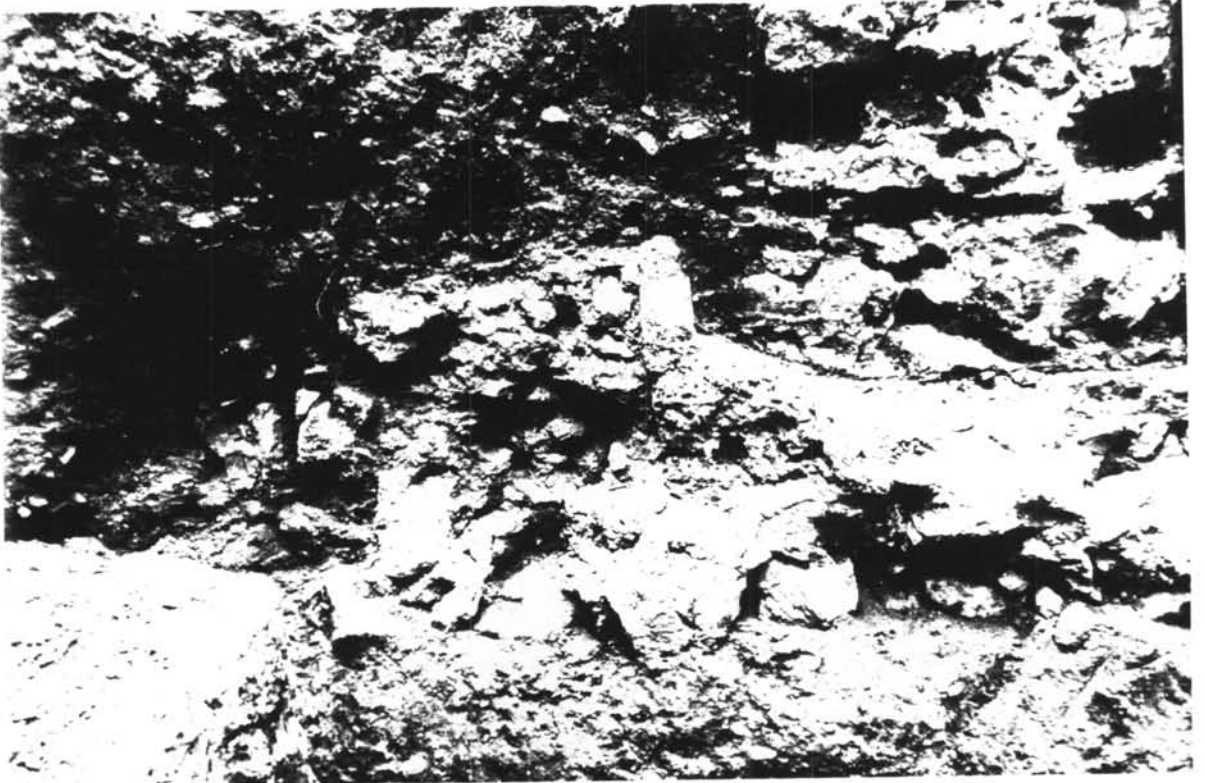

2

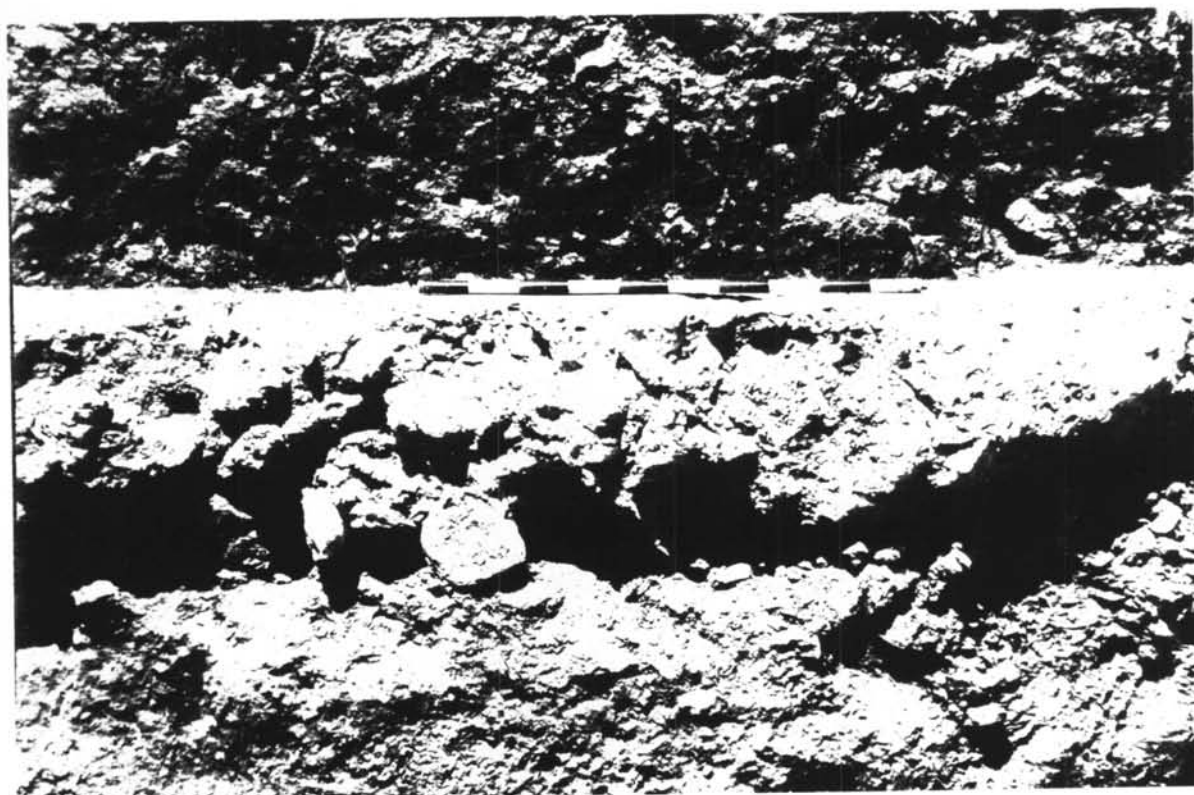

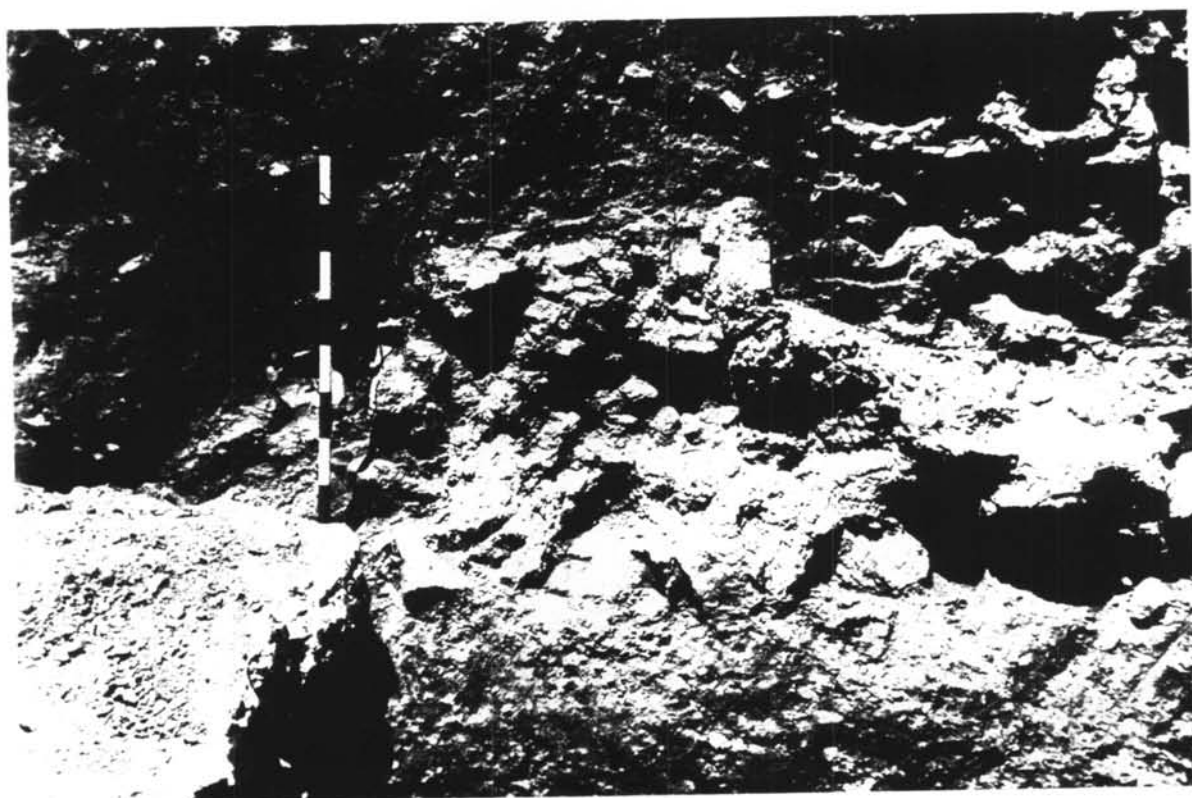
3

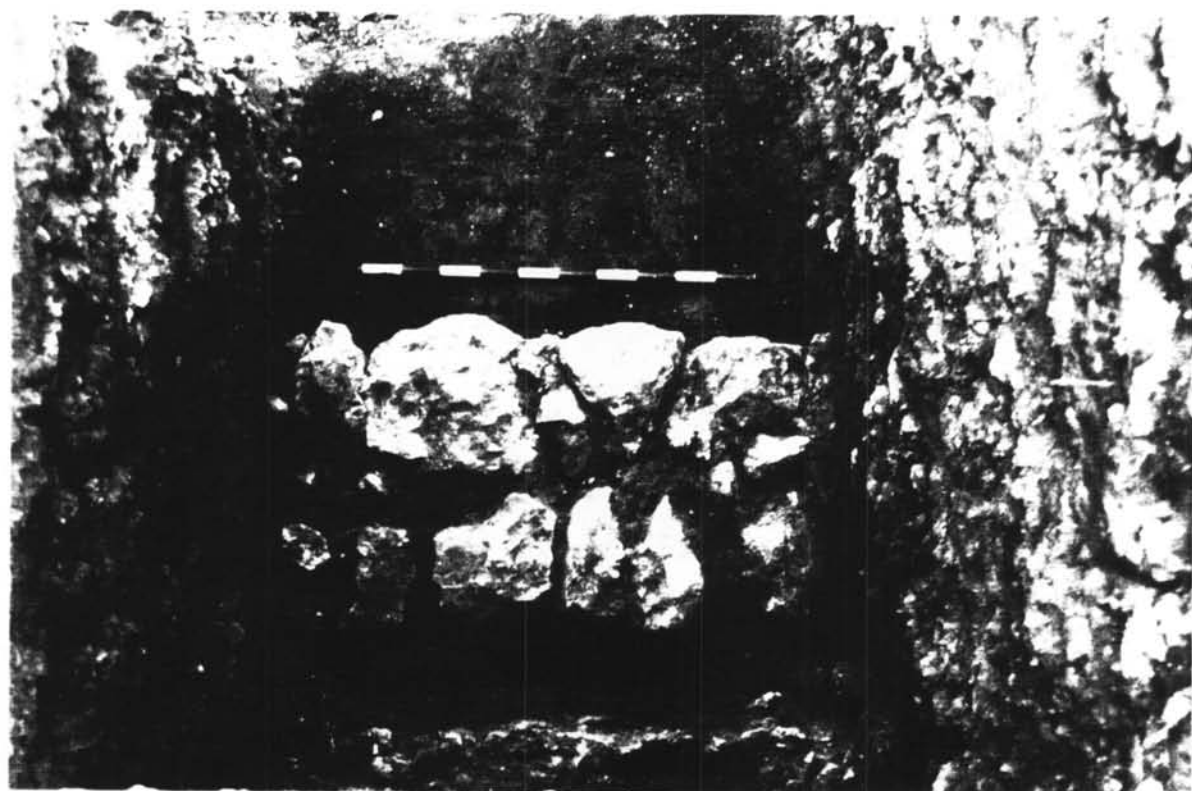
4

5

6

7

MEMORIA D'EXCAVACIO

**HOSPITAL DE SANT PAU I
SANTA TECLA (TARRAGONA)
FASE II**

**Cooperativa "Tarraco 2000"
Octubre 1992**

MEMORIA D'EXCAVACIO

**MEMORIA SOBRE L'EXCAVACIO DE L'HOSPITAL DE SANT PAU I SANTA
TECLA DE TARRAGONA. FASE II**

1.-Dades del jaciment

Lloc: Rambla Vella, 14

Municipi: Tarragona

Tipus d'intervenció: urgència

Director: Jordi López i Vilar

Dates d'actuació: 7-14 d'agost de 1992

NOTA: pels diversos apartats introductoris, vegeu la memòria de la fase I.

2.-Plantejament de l'excavació i metodologia

En aquesta segona fase s'ha excavat una superfície de 13'60 m. de llarg per 1 ó 2 d'amplada, segons els llocs, que és la quasi totalitat de nivells antics que no varen ser destruïts per les excavadores en el rebaix incontrolat, tal com es va explicar en la memòria precedent. S'exceptuà un petit sector de 3'20 m. per 2 m. localitzat en l'angle nord, degut al perill que podia comportar treballar-hi. De la mateixa manera, en el gran dipòsit d'opus signinum s'obrí una cata per poder documentar l'estratigrafia inferior i datar-lo. Una part de l'estratigrafia romana, concretament la situada sota una zona del dipòsit i del

seu mur de tancament no s'excavà a causa de la inestabilitat de la portalada del segle XVI que hi havia a sobre, que implicava un alt risc d'ensorrament.

Les restes han estat situades en planta sobre plànol a escala 1:50, i s'ha fet una secció a la mateixa escala. S'han fet també fotografies en blanc i negre i diapositives. Les unitats estratigràfiques han estat numerades d'acord amb el sistema conegut com Harris. Els objectes recuperats s'han rentat, siglat (HO92-núm.U.E.), inventariat, i dibuixat els més significatius.

3.-Descripció de les unitats estratigràfiques i comentaris als materials exhumats

U.E. 101 (=212 de la fase I)

Estrat de reompliment de terra fosca i negra. Proporciona materials romans, medievals i moderns. L'atribuïm al segle XVI, i està relacionat amb la construcció de l'hospital. Es recolza a 102; cobreix 104, 105, 106, 107, 109, 110 i 111. La recollida de materials s'ha seleccionat.

U.E. 102 (=219 de la fase I)

Mur de façana de l'hospital. Es conserva la seva fonamentació, que s'assenta sobre el terreny natural. Està fet de pedra irregular lligada amb morter de calç, i té una amplada de 0'90 m. Se li recolzen 101 i 103; cobreix 120 i 125; talla 104, 105, 109, 110, 111, 112, 115, 116, 118, 119, 121, 122, 123 i 124.

U.E. 103 (=101 de la fase I)

Mur del segle XVI perpendicular a l'anterior i construït d'idèntica manera que s'assenta sobre un paviment romà. Se li recolza 101, es recolza a 102; cobreix 105.

U.E. 104 (=102 de la fase I)

Mur romà construït amb pedres irregulars i morter de calç. La cara interna que constitueix la paret del dipòsit està recoberta per una capa d'opus signinum que té una potència d'entre 10 i 15 cm. La cara externa llueix també un arrebossat d'opus signinum de 6 cm. de gruix, acabat en una mena de sòcol. L'amplada total del mur és de 80 cm., i l'alçada màxima conservada, comptant la fonamentació, de 1'20 m. Se li recolzen 105 i 106; cobert per 101; tallat per 102; cobreix 121.

U.E. 105 (=103 de la fase I)

Paviment romà d'opus signinum de considerables dimensions. Està format per distintes capes que passem a descriure a continuació: La inferior, d'uns 30 cm. de potència, és un abocament de pedres cobert per una capa de morter de calç; per sobre hi ha una capa de pedres de tamany notablement inferior lligades amb morter de calç, d'uns 10 cm.; finalment, la superior, de 8 cm., està constituïda per morter de calç i ceràmica picada, i és pròpiament l'opus signinum. Cobrint el paviment s'observa una dèbil capa de concreció calcàrea. El punt de contacte amb el mur 104 mostra una mitja canya. Per l'altre extrem està tallat per l'actual obra de formigó. Un testimoni

oral ens ha informat que continuava en una longitud d'un metre més, i que estava limitat per un altre mur similar al 104 que hem descrit. Cobert per 101 i 103; es recolza a 104; cobreix 121.

U.E. 106 (=213 de la fase I)

Mur medieval construït amb pedres lligades amb fang. Només conserva la primera filada. Per tant, hem de pensar que es tracta més aviat d'una fonamentació. Mesura 70 cm. d'amplada per 5'30 m. de llargada, i discorre paral·lelament a la Rambla Vella. Fou desmuntat per necessitats de l'excavació. Cobert per 101; es recolza a 104; cobreix 107.

U.E. 107 (=215 de la fase I)

Nivell de terra negra i flonja. Cobert per 101 i 106; reomple 108.

Els materials d'aquest nivell daten el mur 106. En la primera fase el datàvem a finals de segle II o durant el III, amb reserves, degut a les poques peces aparegudes. Ara, un cop excavat en la seva totalitat, s'han trobat cinc fragments de ceràmica grisa medieval, amb les característiques decoracions incises. Creiem, doncs, que s'ha de datar aquest nivell en els segles XIII-XIV.

U.E. 108 (=217 de la fase I)

Trinxera de fonamentació del mur 106. Reomplert per 107; talla 109.

U.E. 109 (=216 de la fase I)

Nivell de terra negra que presenta en alguns llocs abocaments de pedres. Cobert per 101; tallat per 102 i 108; cobreix 112.

Datat inicialment en el segle II d.C., com en el cas de la U.E. 107, l'aparició de ceràmiques grises medievals i d'una vidrada, ens ha fet avançar la cronologia fins els segles XIII-XIV.

U.E. 110

Nivell argilós i compacte de color taronja. Cobert per 101; tallat per 102; cobreix 112; en contacte amb 111.

El conjunt ceràmic aportat és escàs, i només podem ubicar-lo amb posterioritat a l'any 100 d.C.

U.E. 111

Nivell de terra negra i molt flonja. Cobert per 101; tallat per 102; cobreix 113; en contacte amb 119 i 110.

El conjunt ceràmic és també escàs, i ha de ser posterior al 150 d.C., època en que comença a produir-se la terra sigillata africana A, forma Lamboglia 3a.

U.E. 112 (=218 de la fase I)

Estrat constituït per diverses capes de reompliment que han estat unificades. Té una potència d'uns 65 cm., i ocupa gran part de la superfície excavada. Alterna nivells llimosos amb altres

que contenen cendres, i amb altres de terra vegetal. Cobert per 107, 109 i 110; tallat per 102; es recolza a 113; cobreix 114, 115 i 116.

La gran quantitat de ceràmica recuperada d'aquest estrat ens permet de datar-lo amb un mínim de garanties. La major part de les peces datables se situen entre mitjans de segle I d.C. i mitjans del II d.C. Les peces més modernes són terra sigillata africana A Lamboglia 4/36 B, que comença la producció entre el 100 (Hayes) i el 175 (Atlante), i comú africana Lamboglia 10 A, que inicia la producció entre el 100 i el 150. Ens inclinem per la datació més reculada, donat que la resta del conjunt proporciona cronologies que s'inicien majoritàriament la segona meitat del segle I d.C. Estariem davant un estrat format l'últim quart de segle I d.C.

U.E. 113

Mur romà fet de pedres irregulars lligades amb fang. Té una amplada de 80 cm., una llargada conservada de 1'60 m. i una alçada de 70 cm. Cal advertir que aquest mur comença a uns 40 cm. del mur de façana de l'hospital (102) i està tallat pel rebaix que es va efectuar en el solar. Se li recolza 112; cobert per 111; cobreix 116 i 117.

U.E. 114

Nivell vermell compacte. Cobert per 112; cobreix 115. Aquest petit nivell contenia poques peces, però algunes de força senceres (especialment dues llànties, una parets fines i dues comuns). El datem en època flàvia.

U.E. 115

Nivell d'arena de poca potència que cobreix part del paviment 116. Cobert per 112 i 114; es recolza a 113; cobreix 116.

No datable, degut a les poques peces aparegudes. Només un fragment sense forma de terra sigillata sud-gàl.lica ens diu que és posterior a l'any 20 d.C.

U.E. 116

Paviment de terra compactada, que apareix rubefactat en algunes zones i provist d'una capa de calç en altres. En alguns llocs s'assenta sobre la roca. Cobert per 112, 113, 114 i 115; cobreix 117 i 118.

U.E. 117

Nivell de terra, cendres i carbons. De planta aproximadament circular, sembla que aquí es va fer un foc, a sobre i pels voltants immediats del qual s'ha trobat una gran quantitat de ceràmica, especialment comú. Cobert per 113 i 116; cobreix 120; talla 118.

Cal advertir que hem juntat el material d'aquest nivell amb el del següent (118), ja que era totalment homogeni. Les vores de terra sigillata itàlica ens porten a l'època d'August, i les de parets fines, al canvi d'era també. Destaquen tres segells sobre terra sigillata itàlica: CELER (núm. 408 de Corpus Vasorum Arretinorum), PLANCI/RASIN (núm. 1485-1556 del mateix Corpus) i L.TIT[I]/THYRS (núm. 2061 del Corpus). Tots tres estaven ja documentats a Tarragona. És important el grup de ceràmiques comuns, i per això n'hem fet un resum de les formes (veure làmines). També notem la presència de les àmfores tarraconenses Pascual 1 i Dressel 2-4 en aquest context augusteu.

U.E. 118

Nivell de terra clara i flonja. Cobert per 116, tallat per 117; cobreix 119 i 120.

El material s'ha juntat amb el del nivell precedent.

U.E. 119

Estrat de consistència dura, argilosa i de color vermell. Cobert per 118; cobreix 120.

L'escàs material aparegut no permet una datació, però ha de ser augustea o anterior, per relació estratigràfica.

U.E. 120

Tapaç. Terreny natural. Cobert per 113, 116, 117, 118 i 119; igual a 125.

U.E. 121 (=106 de la fase I)

Nivell de terra fosca i flonja que conté cendres. Cobert per 105; cobreix 122.

Només va ser documentat en la fase I, sense que hi hagués possibilitat d'excavar-lo llavors. La peça més tardana és una vora de terra sigillata africana A, forma Lamboglia 4/36 B, que segons Hayes comença la seva producció sobre l'any 100, i segons l'Atlante, el 175 d.C. Altres peces ens porten a l'últim quart del segle I d.C. Així, el dipòsit ha de datar-se entre finals de segle I i finals del II d.C., tot depenent de la cronologia de la forma Lamb. 4/36 B.

U.E. 122 (=107 de la fase I)

Nivell de graves d'escassa entitat. Cobert per 121; cobreix 123.

No ha proporcionat material.

U.E. 123 (=108 de la fase I)

Nivell de consistència compacta i color vermellós. Cobert per 122; cobreix 124.

Datat sobre el 50 d.C. en la fase I. Ara, han aparegut ceràmiques que proporcionen datacions similars, i més concretament dues vores de la forma Mayet XXXVII, de segona meitat de segle I d.C. Per tant, podem seguir mantenint una cronologia de mitjans de segle I d.C.

U.E. 124 (=109 de la fase I)

Estrat de consistència dura, argilosa i de color vermell.
Cobert per 123; cobreix 125; igual a 119.

L'escàs material aparegut no permet una datació, però ha de ser augustea o anterior, per relació amb 119.

U.E. 125 (=110 de la fase I)

· Tapaç. Terreny natural. Cobert per 124. Igual a 120.

4.-Conclusions

En primer lloc, es confirma la conservació de restes arqueològiques en el tram central de la Rambla Vella, que té el nivell de la roca més baix degut al pas d'una antiga torrentera avui coberta completament de terra. També és evident que les restes romanes continuaven en el subsòl de l'hospital, i que han estat completament destruïdes pels treballs de rebaix.

El primer senyal d'ocupació és un petit estrat (119=124) que cobreix la roca, de cronologia augustea o una mica anterior, amb pocs materials i molt rodats. Immediatament per sobre es documenta un primer moment constructiu, en que s'anivella el terreny (117 i 118) per a fer-hi un edifici del que han quedat un mur (113) i una pavimentació a ell associada (116). Aquest edifici pot datar-se en època augustea, gràcies als fragments de

terra sigillata itàlica i de parets fines apareguts. Sobre aquest paviment, en un racó (114), hem trobat dues llànties i algunes peces datables en època flàvia.

L'amortització general de l'edifici suposa el seu cobriment amb una capa d'uns 65 cm. de potència (112) com a mínim. Aquesta capa contenia nombrosos fragments de petites plaques de marbre de diferents tipus que estem analitzant per tal de trobar-los-hi la procedència, i centenars de fragments ceràmics que han permès ubicar-lo en l'últim quart del segle I d.C. Sobre el mur augusteu 113 hi ha una trinxera posterior a l'amortització del conjunt, que probablement s'efectuà per robar-li les pedres.

Els estrats superiors ja són medievals, malgrat que la major part del material recuperat és romà. Pertanyen a finals del segle XIII o començaments del XIV, i determinem aquesta cronologia per la presència d'algun fragment vidrat i l'absència de ceràmiques decorades (verd i manganès, blau, reflex...). A aquests nivells hi va associat un mur (106) del que només es conservava la primera filada de pedres, que en un principi vàrem creure romà, però que no ho és, segons s'ha evidenciat en ampliar l'excavació.

Sota l'arc d'entrada del segle XVI de l'hospital hi ha les restes d'un gran dipòsit romà d'opus signinum, de dimensions absolutament fora del normal. Els estrats que el cobreixen pertanyen al segle XVI. Per sota, hi ha un primer nivell que ofereix la datació de l'estructura a finals del segle I d.C. (o en el segle II, segons sigui la solució del problema exposat en el lloc corresponent). A una cota inferior hi ha un nivell de mitjans de segle I d.C.

Tarragona, 6 d'octubre de 1992.

Jordi López i Vilar

INVENTARI DE MATERIALS

Hospital de Sant Pau i Santa Tecla. Fase II		Campanya 1992						U.E. 101
CLASSE	TIPUS	P.C	VOR	FONS	ANS	INF	TOTAL	OBSERVACIONS
Campaniana A						1	1	
T.S. itàlica			3	2			5	
T.S. sud-gal·lica			7	3		10	20	
T.S. hispànica			3			12	15	
T.S. africana A			1				1	
T.S. africana D			1				1	
Comú itàlica	roig intern pompejà			1			1	
Comú romana oxidada			2	3			5	
Amfora bètica					1		1	
Verd i manganès		1	2	1		5	9	
Blau				1			1	
Reflex metàl·lic				1		1	2	
Pisa blanca		1					1	
Marbre blanc	motllura						1	
Marbre blanc	placa						4	

Hospital de Sant Pau i Santa Tecla. Fase II		Campanya 1992						U.E. 107
CLASSE	TIPUS	P.C	VOR	FONS	ANS	INF	TOTAL	OBSERVACIONS
T.S. sud-gal·lica						1	1	
T.S. hispànica			3	1		2	6	
T.S. africana A						1	1	
Parets fines			2				2	
Comú ibèrica oxidada						1	1	
Comú romana oxidada			4	2	1	6	13	
Comú romana reduïda						2	2	
Comú africana			1				1	
Amfora púnica						1	1	
Amfora itàlica						1	1	
Amfora bètica	Dressel 20		1				1	
Amfora bètica						2	2	
Amfora tarraconense						1	1	
Amfora indeterminada						4	4	
Tegula			1			2	3	
Grisa medieval						5	5	

Hospital de Sant Pau i Santa Tecla. Fase II		Campanya 1992						U.E. 109
CLASSE	TIPUS	P.C	VOR	FONS	ANS	INF	TOTAL	OBSERVACIONS
Campaniana B			1				1	
T.S. hispànica			2			6	8	
Comú romana oxidada			5	2	1	12	20	
Comú romana reduïda			3	2		1	6	
Comú africana			2			1	3	
Amfora bètica						1	1	
Amfora indeterminada						3	3	
Tegula			2			1	3	
Imbrex							1	
Tubulus							1	
Grisa medieval			2		1	5	8	
Vidrada melada						1	1	
Vidre						1	1	
Bronze	sense forma						1	
Fauna	ossos						4	

Hospital de Sant Pau i Santa Tecla. Fase II		Campanya 1992						U.E. 110
CLASSE	TIPUS	P.C	VOR	FONS	ANS	INF	TOTAL	OBSERVACIONS
T.S. hispànica			1			2	3	
Parets fines						1	1	decorat amb petites incisions
Comú romana oxidada			1			6	7	
Comú romana reduïda						1	1	
Comú africana	Lamb. 10			1			1	
Comú africana			1				1	
Amfora púnica						1	1	
Amfora bètica						3	3	
Amfora tarraconense	Dressel 7-11					1	1	
Tegula			7			14	21	
Imbrex							5	no recollits
Vidre						2	2	
Marbre blanc	placa						1	
Estuc vermell							3	
Fauna	ossos						3	

Hospital de Sant Pau i Santa Tecla. Fase II		Campanya 1992						U.E. 111
CLASSE	TIPUS	P.C	VOR	FONS	ANS	INF	TOTAL	OBSERVACIONS
T.S. hispànica	Drag. 15/17					1	1	
T.S. hispànica				1		2	3	
T.S. africana A	Lamb. 3a		1				1	
T.S. africana A			1				1	
Comú romana oxidada					2	2	4	
Comú romana reduïda			2	1			3	
Comú africana	Lamb. 10			2			2	
Comú africana			1				1	
Amfora bètica						1	1	
Amfora tarraconense						1	1	
Amfora indeterminada						2	2	
Dolium						1	1	
Tegula						1	1	
Vidre						1	1	
Fauna	ossos						1	

Hospital de Sant Pau i Santa Tecla. Fase II		Campanya 1992						U.E. 112
CLASSE	TIPUS	P.C	VOR	FONS	ANS	INF	TOTAL	OBSERVACIONS
Campaniana A						2	2	
Campaniana B			2			1	3	
T.S. itàlica	Conspectus 21 Godineau 28		1				1	
T.S. itàlica			1	3		10	14	Un fons amb segell L.RI
T.S. sud-gàl.lica	Drag. 15/17		1			2	3	
T.S. sud-gàl.lica	Drag. 24/25	1					1	
T.S. sud-gàl.lica	Drag. 27		2			3	5	
T.S. sud-gàl.lica	Drag. 29		3				3	
T.S. sud-gàl.lica	Drag. 33		1				1	
T.S. sud-gàl.lica	Drag. 37		4				4	
T.S. sud-gàl.lica	Herm. 2/12c		2				2	
T.S. sud-gàl.lica	Ritt. 12		1				1	
T.S. sud-gàl.lica			3	7		22	32	Un fons amb segell OFI
T.S. sud-gàl.lica marmorata						3	3	
T.S. hispànica	forma 7		3				3	
T.S. hispànica	Drag. 15/17		3			4	4	
T.S. hispànica	Drag. 18		5				5	
T.S. hispànica	Drag. 24/25		2				2	
T.S. hispànica	Drag. 27		4			4	8	

Hospital de Sant Pau i Santa Tecla. Fase II		Campanya 1992						U.E. 112
CLASSE	TIPUS	P.C	VOR	FONS	ANS	INF	TOTAL	OBSERVACIONS
T.S. hispànica	Drag. 29		5				5	
T.S. hispànica	Drag. 29/37		2				2	
T.S. hispànica	Drag. 35		1				1	
T.S. hispànica	Drag. 36		3				3	
T.S. hispànica	Drag. 37a		7				7	
T.S. hispànica			5	21	5	57	86	Dos fons amb els segells: SEMPR i OF NI I
T.S. africana A	Lamb 4/36 B		1				1	
T.S. africana A	Lamb. 7a		1				1	
T.S. africana A			1	1		2	4	
Parets fines	Mayet II		1				1	
Parets fines	Mayet III			1			1	
Parets fines	Mayet XVII			1			1	
Parets fines closca d'ou	Mayet XXXIV		1				1	
Parets fines	Mayet XXXVII		1				1	
Parets fines	Mayet LI					1	1	
Parets fines	López Mullor LIV		7			3	10	
Parets fines			4	5	2	18	29	
Llàntia							11	indeterminables
Comú ibèrica oxidada	kàlathos		1				1	

Hospital de Sant Pau i Santa Tecla. Fase II		Campanya 1992						U.E. 112
CLASSE	TIPUS	P.C	VOR	FONS	ANS	INF	TOTAL	OBSERVACIONS
Comú ibèrica oxidada					1	3	4	
Comú ibèrica oxidada pintada				1		3	4	
Grisa emporitàna			2			2	4	
Comú itàlica	roig intern pompejà		5	5		1	11	
Comú romana oxidada			69	26	18	227	340	
Comú romana oxidada pintada						3	3	
Comú romana reduïda			19	11	5	54	89	
Amfora púnica						8	8	
Amfora itàlica						2	2	
Amfora bètica	Dr. 7-11		1				1	
Amfora bètica	Dr. 18		1				1	
Amfora bètica						33	33	
Amfora tarraconense	Dr. 2-4		6		6		12	
Amfora tarraconense					5	37	42	
Amfora indeterminada			2	2		58	62	
Dolium				1			1	
Tegula			4			15	19	
Imbrex							24	
Vidre			5	2		16	23	

Hospital de Sant Pau i Santa Tecla. Fase II		Campanya 1992						U.E. 112
CLASSE	TIPUS	P.C	VOR	FONS	ANS	INF	TOTAL	OBSERVACIONS
Comú africana	Lamb. 10 A		1				1	
Comú africana	Lamb. 10 B		5				5	
Comú africana	Ostia II fig. 302		11				11	
Comú africana	Ostia II fig. 303 Hayes 194		4				4	
Comú africana	Ostia III fig. 267		1				1	
Comú africana	Ostia III fig. 324		1				1	
Comú africana				13		9	22	
Bronze							6	Sense forma
Ferro	clau						6	Un en forma de "L"
Ferro							6	Sense forma
Estuc vermell							5	
Estuc blanc							3	
Estuc negre							1	
Estuc polícrom							1	
Escòria de vidre							20	
Escòria indeterminada							12	
Silex	nucli						1	
Marbre blanc	placa						5	
Marbre blanc							8	

Hospital de Sant Pau i Santa Tecla. Fase II		Campanya 1992						U.E. 114
CLASSE	TIPUS	P.C	VOR	FONS	ANS	INF	TOTAL	OBSERVACIONS
T.S. itàlica				1			1	
Parets fines	Mayet XXI		1				1	
Parets fines	Mayet XXXVII		3				3	
Parets fines						6	6	
Parets fines closca d'ou						1	1	
Llàntia de volutes	Loeschcke V					1	1	
Llàntia del finiforme	Loeschcke IV					1	1	
Comú romana oxidada			4	3	1	17	25	
Comú romana reduïda			1			2	3	
Amfora bètica						9	9	
Amfora tarraconense						1	1	
Amfora indeterminada					1	1	2	
Tegula						2	2	
Vidre			1			1	2	
Fauna	ossos						2	
Malacofauna							1	

Hospital de Sant Pau i Santa Tecla. Fase II		Campanya 1992						U.E. 117
CLASSE	TIPUS	P.C	VOR	FONS	ANS	INF	TOTAL	OBSERVACIONS
Campaniana A			1			4	5	
Campaniana B				1		1	2	
T.S. itàlica	Conspectus 14 Godineau 18		1				1	
T.S. itàlica	Conspectus 23 Godineau 20c		1				1	
T.S. itàlica	Conspectus 33 Godineau 38a		1				1	
T.S. itàlica			1	8		15	24	Tres fons amb els segells: CELER, PLANCI/RASIN, L.TIT[THYRS
Parets fines	Mayet II		1				1	
Parets fines	Mayet XXIV			1			1	
Parets fines				3		9	12	
Parets fines closca d'ou						1	1	
Comú a mà						2	2	
Comú ibèrica oxidada	kàlathos		3				3	
Comú ibèrica oxidada			3	4		25	32	
Comú ibèrica oxidada pintada						1	1	
Grisa emporitana	gerreta bicònica		1			7	8	
Grisa emporitana	bol		2				2	
Comú itàlica	roig intern pompejà			2			2	
Comú romana oxidada			107	124	67	503	801	
Comú romana oxidada pintada						2	2	

Hospital de Sant Pau i Santa Tecla. Fase II		Campanya 1992						U.E. 117
CLASSE	TIPUS	P.C	VOR	FONS	ANS	INF	TOTAL	OBSERVACIONS
Comú romana reduïda		2	26	17		37	82	
Amfora púnica						2	2	
Amfora itàlica						9	9	
Amfora bètica					2	9	11	
Amfora tarraconense	Pascual 1		1				1	
Amfora tarraconense	Dressel 2-4				1		1	
Amfora tarraconense				1	1	29	31	
Amfora indeterminada					2	28	30	
Bronze	punta						1	
Bronze							2	Sense forma
Fauna	ossos						6	

Hospital de Sant Pau i Santa Tecla. Fase II		Campanya 1992						U.E. 121
CLASSE	TIPUS	P.C	VOR	FONS	ANS	INF	TOTAL	OBSERVACIONS
T.S. itàlica			1	1		5	7	
T.S. sud-gàl·lica	Drag. 15/17		2				2	
T.S. sud-gàl·lica	Drag. 27		2				2	
T.S. sud-gàl·lica			1	3		3	7	
T.S. hispànica	Drag. 15/17			1		1	2	
T.S. hispànica	Drag. 18		1				1	
T.S. hispànica	Drag. 27		1			1	2	
T.S. hispànica	Drag. 37a		5				5	
T.S. hispànica	Ritt. 8	1					1	
T.S. hispànica			7	6		23	36	
T.S. africana A	Lamb. 4/36 B		1				1	
T.S. africana A			1			1	2	
Parets fines	Mayet II		1				1	
Parets fines	Mayet VIII		1				1	
Parets fines	Marabini XII ?		1				1	
Parets fines			3	1		4	8	
Llàntia							3	Indeterminables
Comú ibèrica pintada	kàlathos		1				1	
Comú itàlica	roig intern pompejà		1				1	

Hospital de Sant Pau i Santa Tecla. Fase II		Campanya 1992						U.E. 121
CLASSE	TIPUS	P.C	VOR	FONS	ANS	INF	TOTAL	OBSERVACIONS
Comú itàlica			1			1	2	
Comú romana oxidada			22	8	4	82	116	
Comú romana reduïda			4	5	1	12	22	
Comú africana	Lamb. 10 B		1				1	
Comú africana	Ostia III fig. 324		4				4	
Comú africana			1	15		6	22	
Amfora itàlica						1	1	
Amfora bètica						3	3	
Amfora tarraconense						4	4	
Amfora indeterminada					1	10	11	
Tegula			4			2	6	
Imbrex							8	
Vidre			1			6	7	
Ferro	clau						3	
Escòria de vidre							1	
Fauna	ossos						8	

Hospital de Sant Pau i Santa Tecla. Fase II		Campanya 1992						U.E. 123
CLASSE	TIPUS	P.C	VOR	FONS	ANS	INF	TOTAL	OBSERVACIONS
Campaniana A	Morel 1300		1				1	
Campaniana A				1		1	2	
Campaniana B	Morel 2254d1		1				1	
T.S. itàlica	Conspectus 22 Godineau 27		1				1	
T.S. itàlica	Conspectus 27 Godineau 41b		1				1	
T.S. itàlica			1			2	3	
Parets fines	Mayet XXXVII		2				2	
Parets fines	López Mullor LIV		2				2	
Parets fines			2	1		7	10	
Comú itàlica	roig intern pompeïà			1			1	
Comú ibèrica oxidada				1			1	
Comú romana oxidada		1	9	6	4	14	34	
Comú romana reduïda			3	2	2	8	15	
Amfora púnica						2	2	
Amfora itàlica						7	7	
Amfora tarraconense					1	1	2	
Amfora indeterminada						3	3	
Pondus							1	
Bronze							1	Sense forma

DIBUIX DE MATERIAL

RELACIO DE LAMINES

Làm. 1

Plat en verd i manganès procedent de la U.E. 101.

Làm. 2

2.1-Tapadora de ceràmica comú romana oxidada. U.E. 114.

2.2-Recipient de ceràmica comú romana oxidada. U.E. 114.

2.3-Parets fines forma Mayet XXXVII. U.E. 114.

2.4-Segells sobre terra sigillata. U.E. 112 i 117.

2.5-Agulla o punxó d'os. U.E. 112.

Làm. 3

3.1-Llàntia de volutes Loeschcke IV. U.E. 114.

3.2-Llàntia delfiniforme Loeschcke V. U.E. 114.

Làm. 4

Formes de comú romana oxidada. U.E. 117.

Làm. 5

Formes de comú romana oxidada. U.E. 117.

Làm. 6

6.1-Formes de comú romana reduïda. U.E. 117.

6.2-Comú romana pintada. U.E. 117.

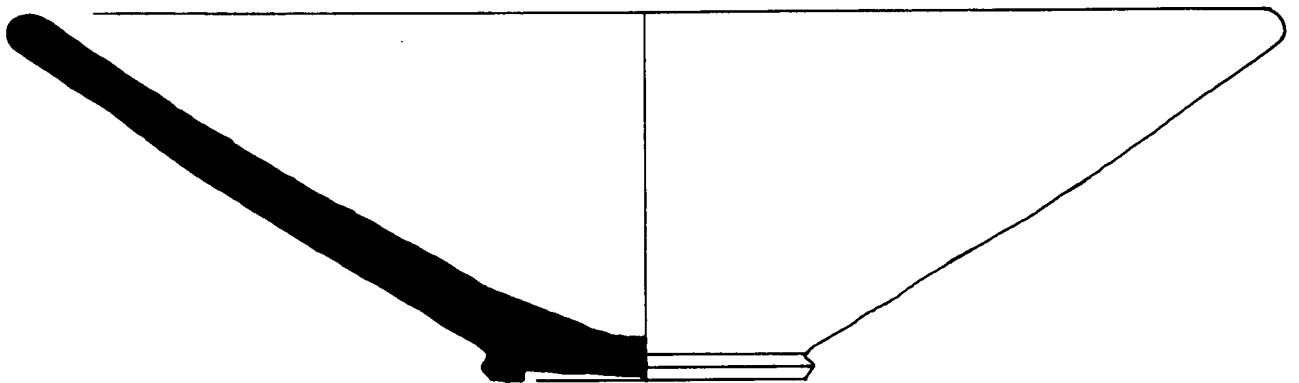
6.3-Ansa de comú romana oxidada. U.E. 117.

6.4-Possible graella en comú romana reduïda. U.E. 117.

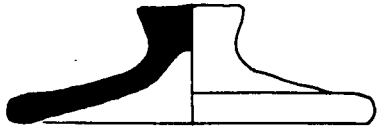
6.5-Tapadora de comú romana oxidada. U.E. 117.

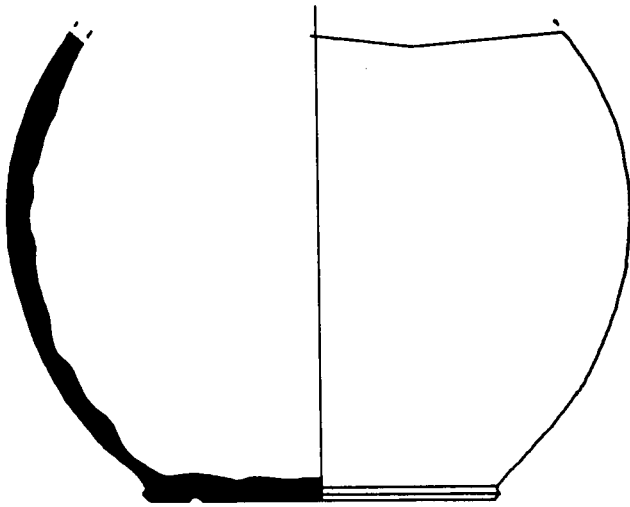
lâm 1

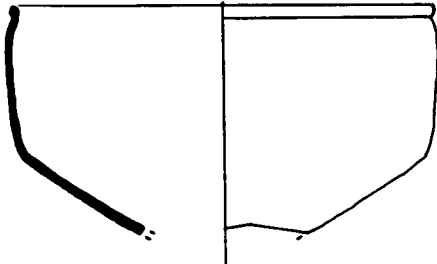
lâm 2

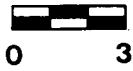
1

2

3

CELER

VVIC
ASIN

VVIC
FIBS

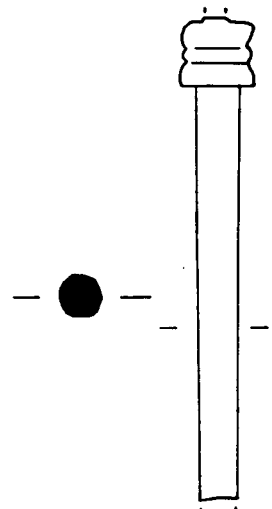
OF

L R U

SEAMP

GE NIC

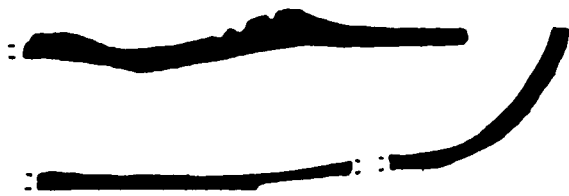
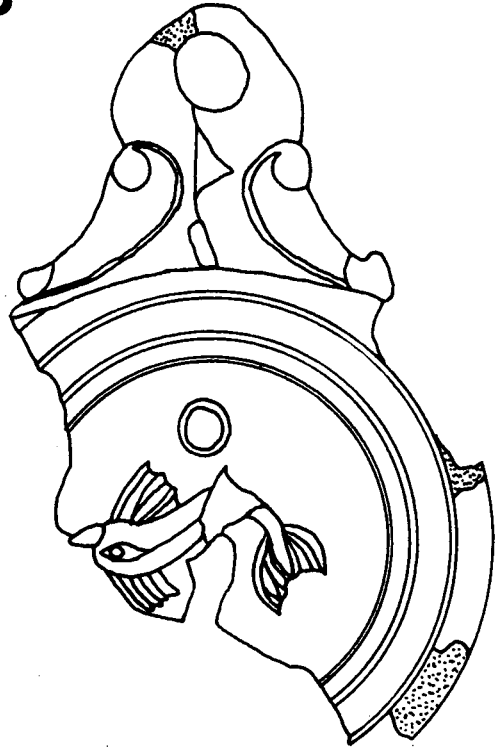
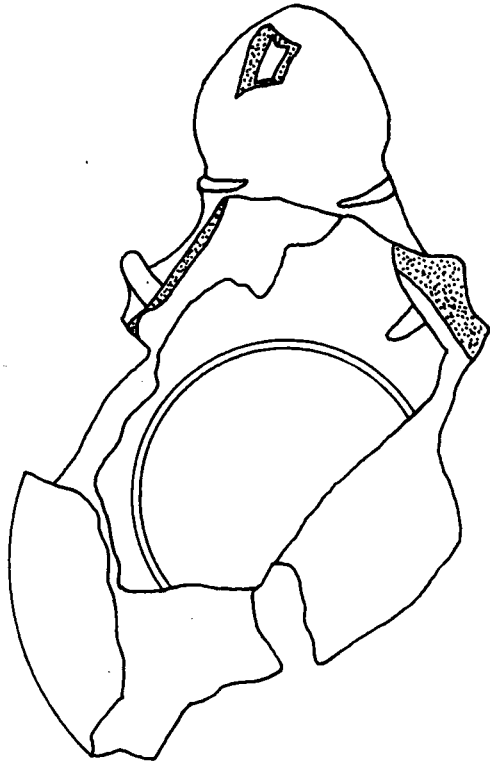
4

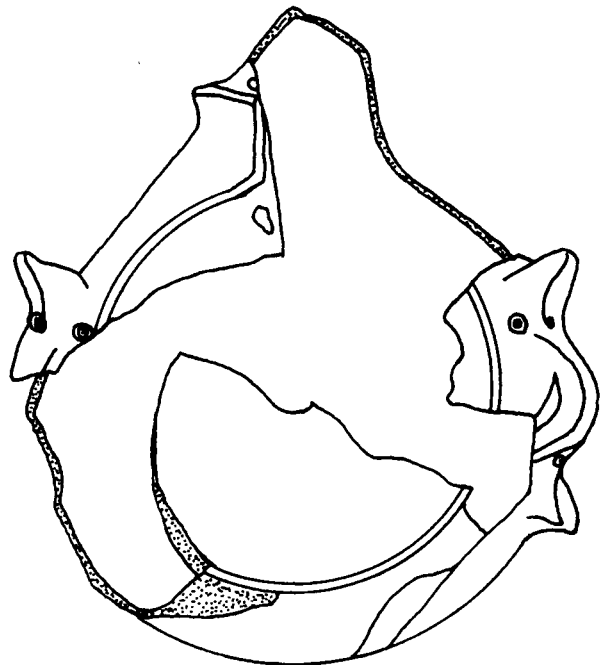
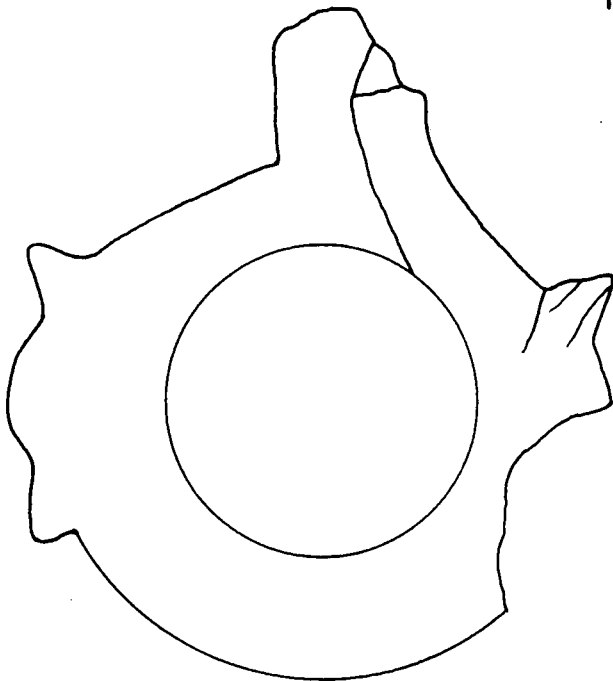
5

lãm 3

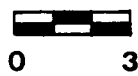
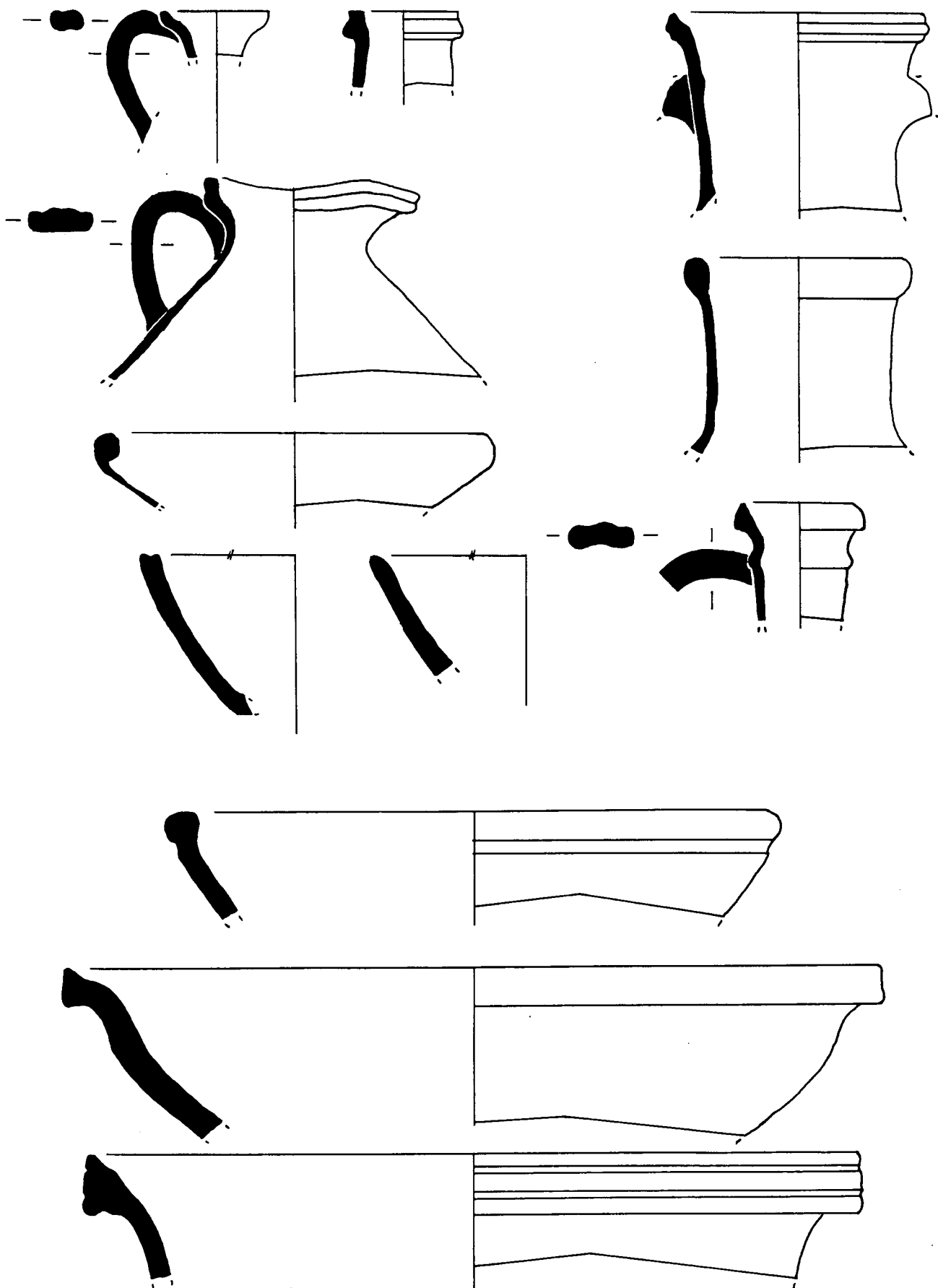
1

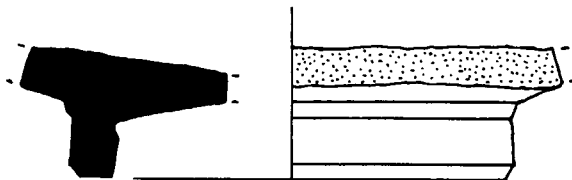
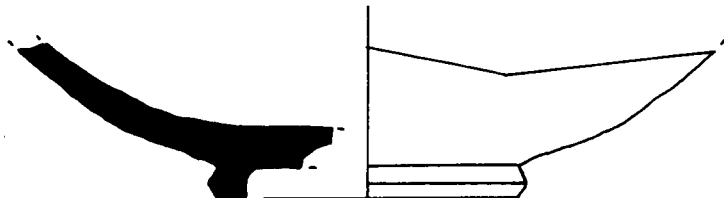
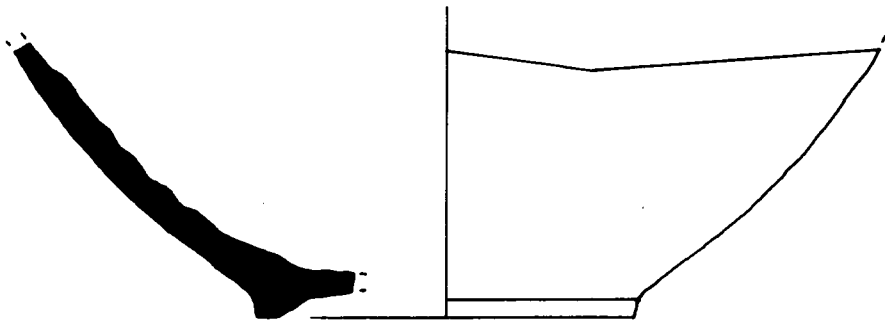
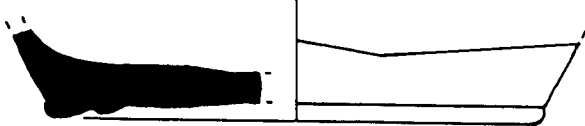
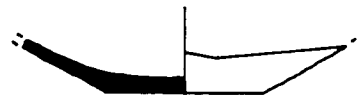
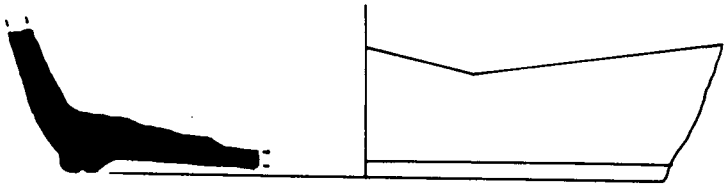
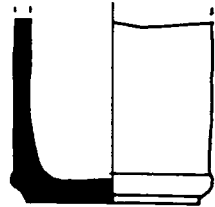
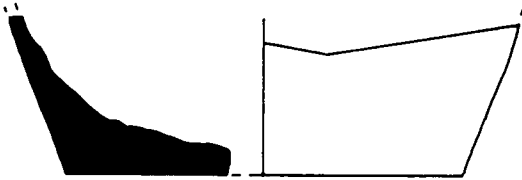
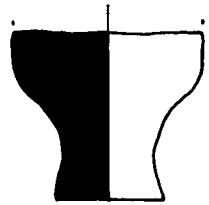
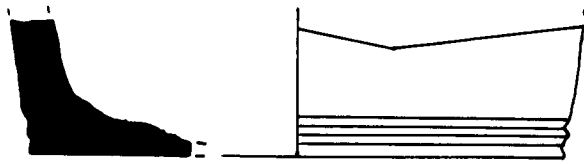
2

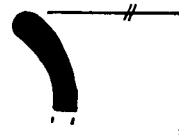
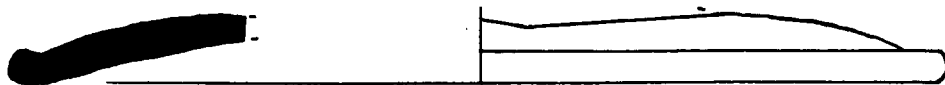
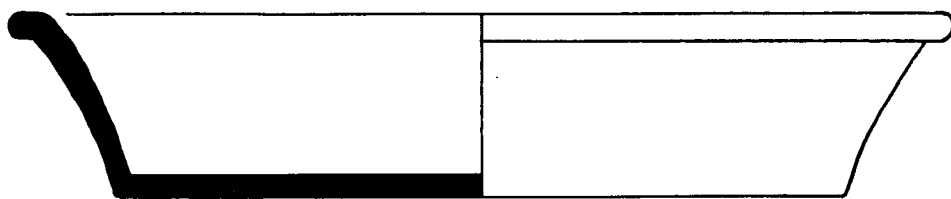
lãm 4

lãm 5

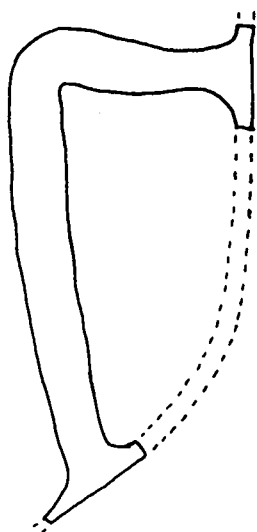
lãm 6

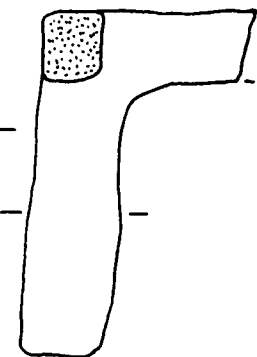
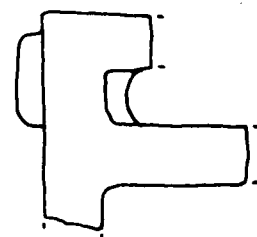
1

2

3

4

5

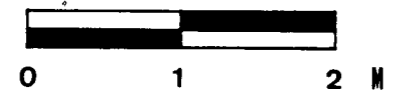
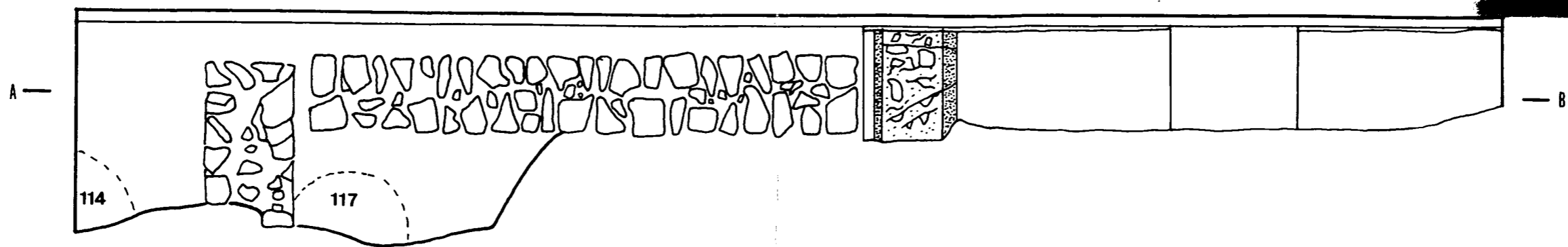
PLANIMETRIA

RELACIO DE PLANOLS

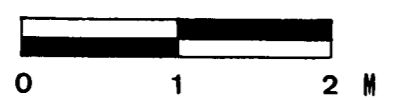
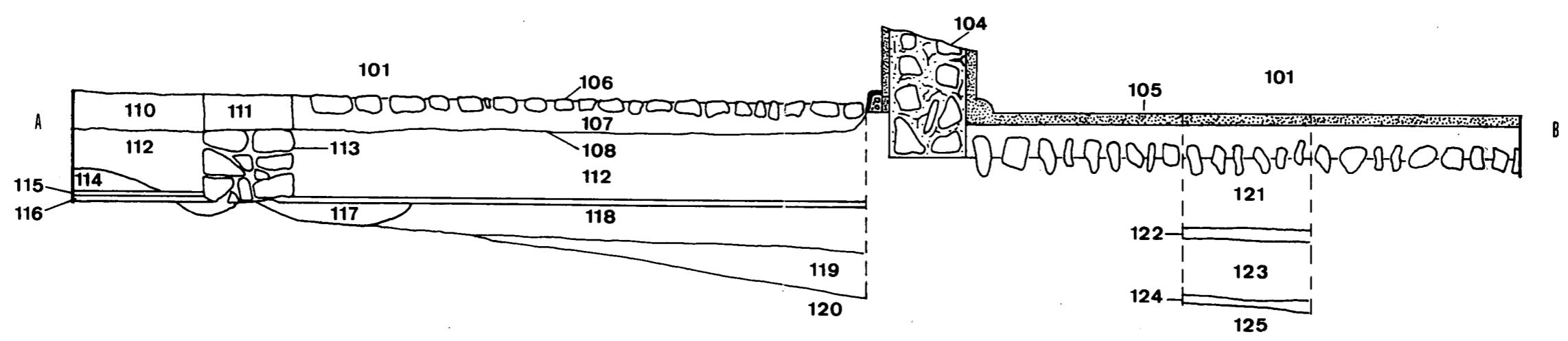
1.-Planta general.

2.-Secció A-B.

HOSPITAL DE STA TECLA		
FASE II	TARRAGONA	1992
1 PLANTA GENERAL		
DIR JORDI LOPEZ		

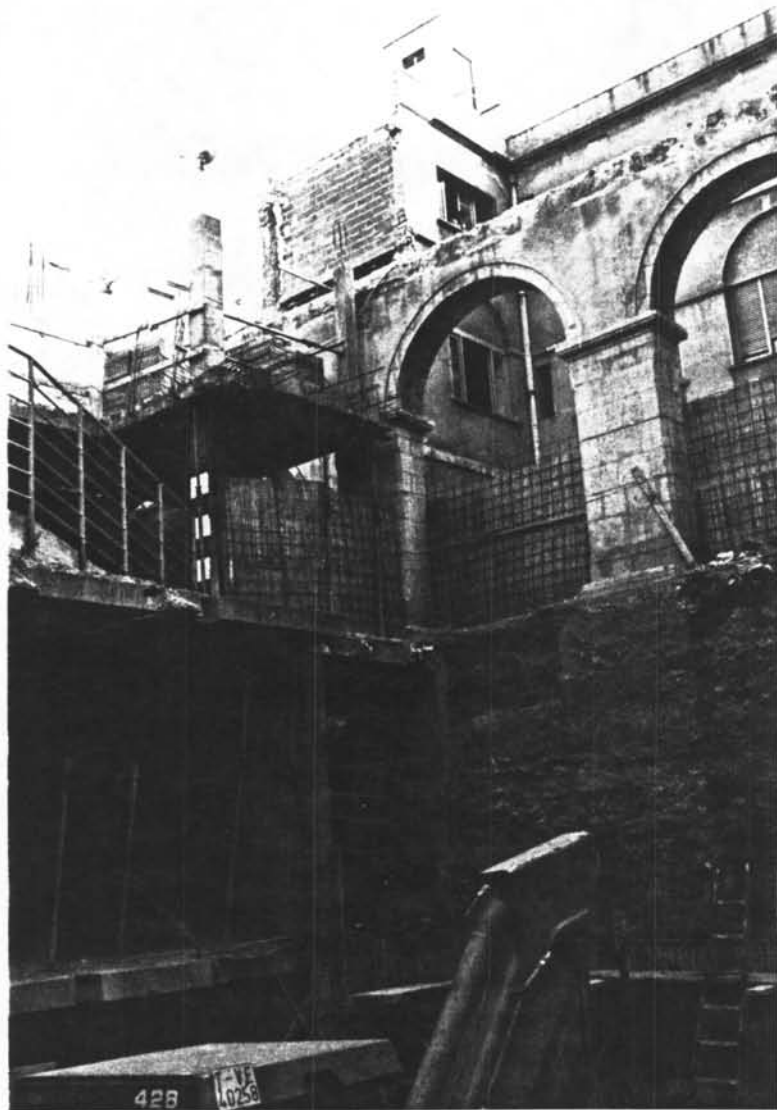

HOSPITAL DE STA TECLA		
FASE II	TARRAGONA	1992
2 SECCIO A-B		
DIR JORDI LOPEZ		

FOTOGRAFIA

RELACIO DE FOTOGRAFIES

- 1.-Claustre de l'hospital, des de l'excavació.
- 2.-Mur medieval 106.
- 3.-Mur medieval 106. Al fons es veu el mur romà 104 de tancament de la cisterna.
- 4.-Mur augusteu 113. Estrat 112 excavat en part.
- 5.-Mur augusteu 113. Estrat 112 excavat en part.
- 6.-Paviment augusteu 116.
- 7.-Mur romà 104, de tancament de la cisterna.
- 8.-Paviment 105 de la cisterna romana.
- 9.-Vista general de l'excavació, quan només mancava obrir la cata sota el paviment de la cisterna.
- 10.-L'excavació finalitzada, amb la cata sota el paviment de la cisterna a nivell de terreny natural.

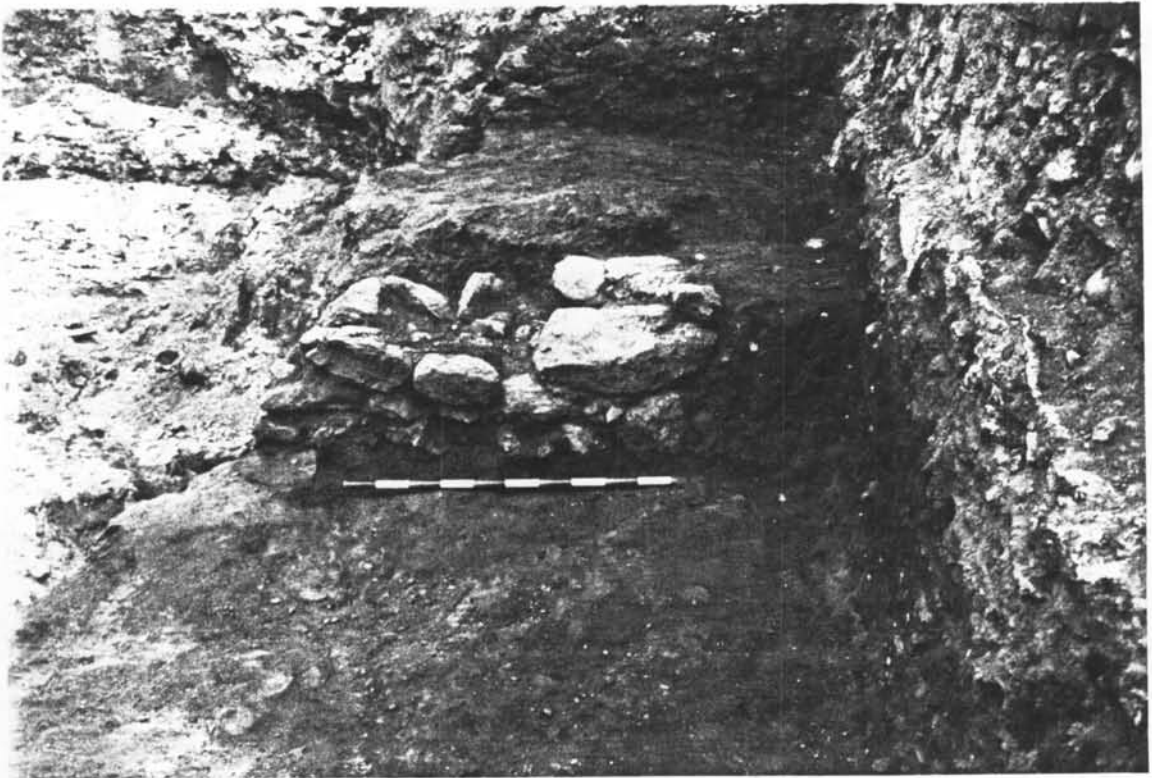
1

2

3

4

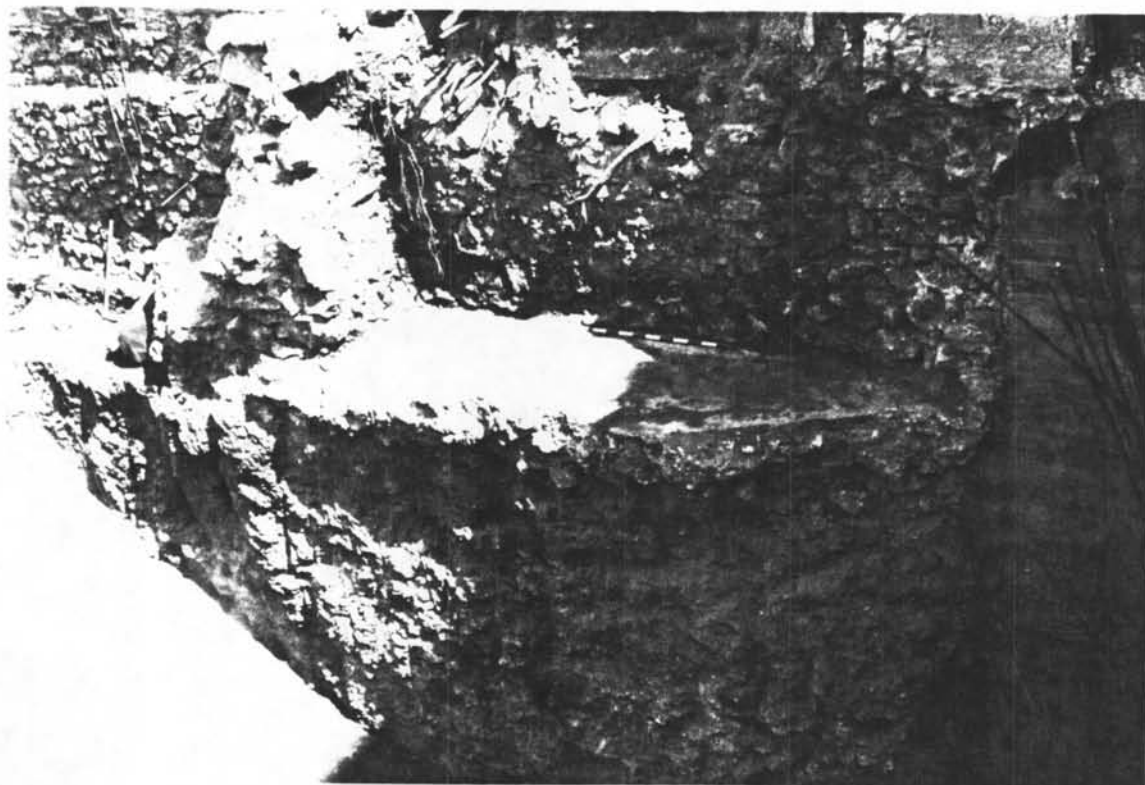
5

6

7

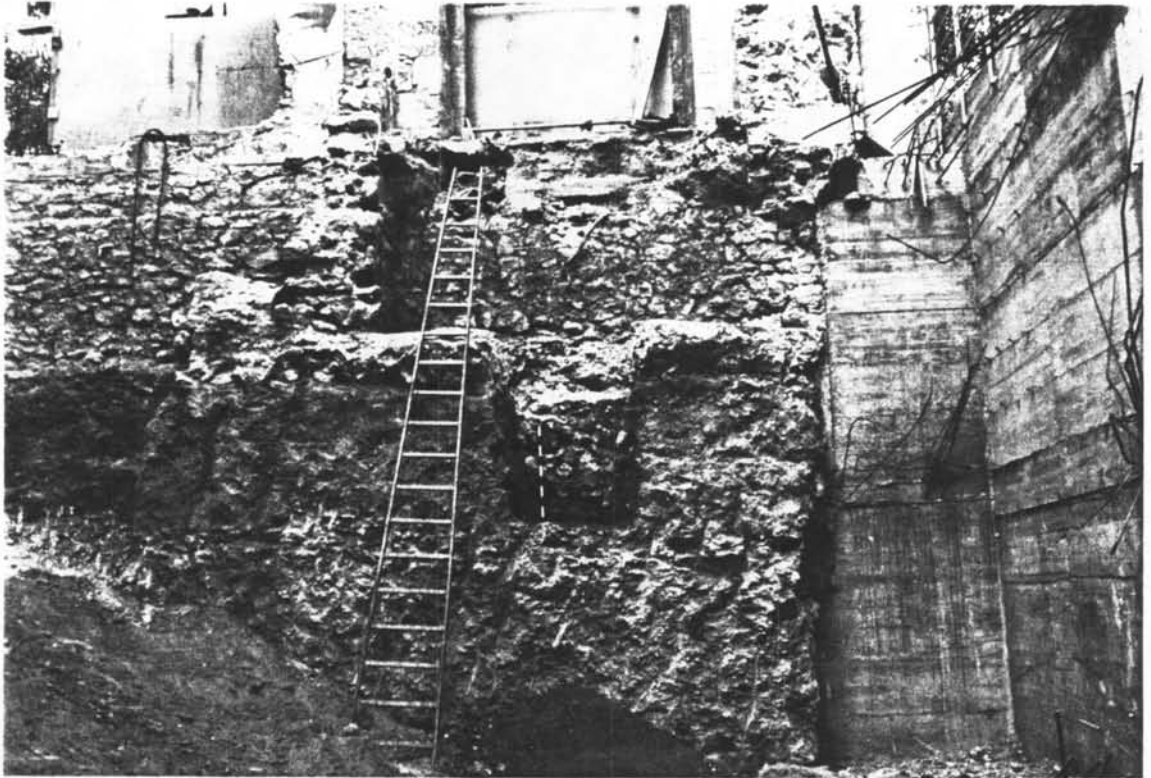

8

9

10